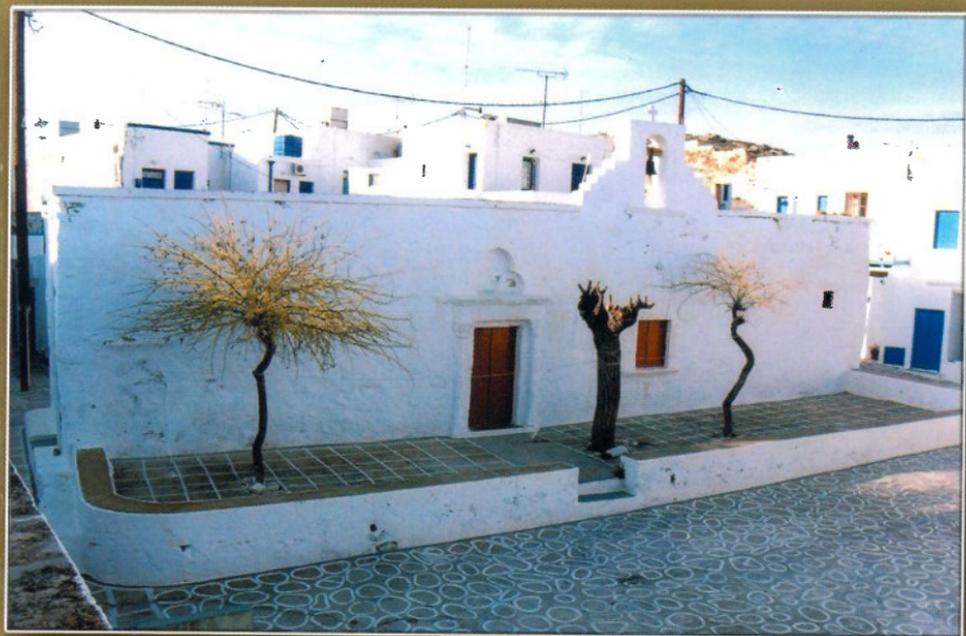

ΣΙΜΟΥ ΜΙΑΤ. ΣΥΜΕΩΝΙΔΗ

Ο ΝΑΟΣ ΤΟΥ ΣΩΤΗΡΟΣ ΧΡΙΣΤΟΥ
ΚΙΜΩΛΟΥ
ΚΑΙ Ο ΠΡΕΣΒΥΤΕΡΟΣ ΜΑΡΚΟΣ Ν. ΒΕΝΤΟΥΡΗΣ

ΑΘΗΝΑ 2007

Ο ΝΑΟΣ ΤΟΥ ΣΩΤΗΡΟΣ ΧΡΙΣΤΟΥ ΚΙΜΩΛΟΥ
ΚΑΙ Ο ΠΡΕΣΒΥΤΕΡΟΣ ΜΑΡΚΟΣ Ν. ΒΕΝΤΟΥΡΗΣ

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΔΑΠΑΝΗ
ΝΙΚΟΛΑΟΥ & ΕΥΑΓΓΕΛΙΑΣ ΤΡΕΣΣΟΥ
ΕΙΣ ΜΝΗΜΗΝ ΤΟΥ ΠΑΤΡΟΣ ΤΩΝ
ΑΝΤΩΝΙΟΥ ΝΙΚ. ΤΡΕΣΣΟΥ

COPYRIGHT: ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ «ΚΙΜΩΛΙΑΚΑ ΝΕΑ»
ΕΥΞΕΙΝΟΥ ΠΟΝΤΟΥ 161, ΝΕΑ ΣΜΥΡΝΗ 171-23
ΤΗΛ. 210 9370430

Έκδοτική Παραγωγή **ΕΠΤΑΛΟΦΟΣ Α.Β.Ε.Ε.**

Άρδηττού 12-16, 116 36 Άθήνα
Τηλ.: 210.921.7513, 210.921.4820 • Fax: 210.923.7033
www.eptalofos.gr • e-mail: info@eptalofos.gr

ΣΙΜΟΥ ΜΙΛΤ. ΣΥΜΕΩΝΙΔΗ

Ο ΝΑΟΣ ΤΟΥ ΣΩΤΗΡΟΣ ΧΡΙΣΤΟΥ ΚΙΜΩΛΟΥ
ΚΑΙ Ο ΠΡΕΣΒΥΤΕΡΟΣ ΜΑΡΚΟΣ Ν. ΒΕΝΤΟΥΡΗΣ

ΑΘΗΝΑ 2007

ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΑ

Ἡ παροῦσα ἐργασία στηρίζεται σέ ἀριθμό ἀνεκδότων οἰκογενειακῶν ἐγγράφων (τοῦ ἀειμνήστου ἱερέως Μάρκου Νικολάου Βεντούρη), εὕρισκομένων ἤδη στήν κατοχή τῆς κυρίας Ὑλγας Φατούρου, ἐκλεκτοῦ μέλους τῆς ἰδίας οἰκογενείας, ἀλλά καί στήν ὑπάρχουσα σχετική βιβλιογραφία. Τά ἐγγραφα μᾶς παρεχώρησε ἡ κυρία Φατούρου μέ τή μεσολάβηση τοῦ κυρίου Θεόδωρου-Γεράσιμου Μαγκανιώτη, Προέδρου τῆς Κοινότητος Κιμῶλου καί ἀπό χρόνια ἐκλεκτοῦ φίλου. Οἱ περιεχόμενες στά ἐγγραφα ἱστορικές πληροφορίες, ἀπολύτως ἔγκυρες, ἔχουν σχέση μέ τόν ἱερό ναό τῆς Μεταμορφώσεως τοῦ Σωτῆρος Κιμῶλου καί τούς διατελέσαντες ἰδιοκτῆτες-ἐφημερίους του ἀπό τά μισά τοῦ 17ου αἰῶνα μέχρι τοῦ ἔτους 1900, ὅταν ἐφημέρευε σ' αὐτόν ὁ πρεσβύτερος Μάρκος Νικ. Βεντούρης.

Μέ τίς περιεχόμενες στά ἱστορικά στοιχεῖα μαρτυρίες ἐπιχειρήσαμε τόσο τόν προσδιορισμό τῆς ἡλικίας τοῦ ναοῦ τούτου, ὅσο καί τήν καταγραφή τῶν ἰδιοκτητῶν-ἐφημερίων του. Πρός τοῦτο διαίρέσαμε τήν ἐργασία σέ δύο μέρη. Τό πρῶτο ἀναφέρεται στά τοῦ ναοῦ καί τούς ἰδιοκτῆτες-ἐφημερίους του καί τό δεύτερο ἀποκλειστικά στόν παπᾶ-Μάρκο Βεντούρη, μίαν ὄλως ξεχωριστή προσωπικότητα ἀνδρός τῆς ἐποχῆς του, ἀγωνιζομένου γιά μόρφωση καί ἐπαγγελματική καί οἰκογενειακή

ἀποκατάσταση. Τέλος, σέ Παράρτημα, περιλάβαμε τά οίκογενειακά ἔγγραφα, ὅσα μᾶς παρεδόθησαν, ἔνια τῶν ὁποίων δέν χρησιμοποιήσαμε, ἀλλά δημοσιεύουμε χάριν τῆς Ἱστορίας.

Ἐπιθυμοῦμε νά εὐχαριστήσουμε θερμά τήν κυρία Ὕλγα Φατούρου γιά τήν παραχώρηση τῶν ἐγγράφων τῆς οίκογενείας της καί ἐλπίζουμε νά εὐρεθοῦν μιμητές πού θά ἀκολουθήσουν τό παράδειγμά της μέ σκοπό τήν προαγωγή τῆς Ἱστορίας τῆς Κιμῶλου.

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ

ΠΑΛΑΙΟΤΗΤΑ ΤΟΥ ΝΑΟΥ ΤΟΥ ΣΩΤΗΡΟΣ ΧΡΙΣΤΟΥ ΙΔΙΟΚΤΗΤΕΣ ΚΑΙ ΕΦΗΜΕΡΙΟΙ

Ὁ ναός τοῦ Σωτῆρος Χριστοῦ Κιμῶλου ἀνάγει τήν ἀνέγερσή του στούς, περί τό ἔτος 1650, χρόνους, κατά τά μέχρι σήμερα γνωστά ἱστορικά στοιχεῖα. Κατά τά διαλαμβανόμενα στήν, ἀπό 17 Σεπτεμβρίου 1687, διαθήκη τῆς «κερά Λένης, γυναικός τοῦ παπᾱ-Μανώλη Ἀρφαλόν», ἡ διαθέτις ἠθέλησε, μεταξύ ἄλλων, μετά τήν ἀποβίωσή της «νά θαφτῆ εἰς τόν Σωτήραν Χριστόν, στά γονικά της, διότι ἔχει τή γῆς ὠρισμένη, νά μὴν τή φάη ἄλλη παρά τῆς Σωτήρας καί νά τῆς δίδῃ (τῆς ἐκκλησίας) ἡ Σαβαστή ἡ ἀδελφή της δέκα γρόσια διά τούς κόπους τους...».¹

Ἡ ἔννοια τῶν ἀνωτέρω εἶναι ὅτι ἡ πατρική οἰκογένεια τῆς κερά Λένης ἀνήκεν ἐνοριακά («τά γονικά της») στό ναό τοῦ Σωτῆρος Χριστοῦ πολύ παλαιότερα τοῦ ἔτους σύνταξης (1687) τῆς διαθήκης της καί ὅτι στό χῶρο τῆς ἐκκλησίας, ὑπῆρχε καί γι' αὐτήν θέση ἀναπαύσεώς της μετά θάνατον, ἀλλά καί σχετική ὑποχρέωση πρὸς τοῦτο τῶν ἰδιοκτητῶν της, κατά τήν ἐπι-

1. «Κιμωλιακά», Β' (1972), σελ. 284-286.

κρατουσα τοπική συνήθεια, νά ένταφιάζονται έντός τών ναών ή στους περιβόλους τους οί άνήκοντες ένοριακά σ' αυτούς. 'Η αύτή συνήθεια έπικρατουσε καί στή γειτονική Σίφνο.² 'Εγραφε ακόμη ή κερά Λένη στή διαθήκη της ύπέρ τών δύο μικρότερων παιδιών της «τό χωράφι στά Μεροβίγλια, νά τό παίρνη όγοιο παιδί θέλει», αλλά «νά κάνη τήν έορτήν τοῦ τιμίου Σταυροῦ τήν πρώτην τοῦ αύγουστου άσάλευτη από τόν Δεσπότην Χριστόν στήν Σωτήρα όπου εΐναι γονικό της».³ 'Υπήρχε δηλαδή καί ύποχρέωση πατρογονική για τέλεση έτησίως έορτής στή Σωτήρα, ή όποία έπρεπε νά τελείται άπαραιτήτως («άσάλευτη» = άμετακίνητη από τόν ναόν αύτόν) χωρίς δυνατότητα μεταφοράς της σέ άλλον ναό, οὔτε καί σ' αύτόν φυσικά πού έφημέρευε ό σύζυγός της παπα-Μανώλης.

Μέ τή διαθήκη της, τήν όποία συνέταξε ό «παπα Φραγκούλης Μαγέρης καί χωρεπίσκοπος τής κοινότης» παρουσία «τοῦ πνευματικοῦ της ιερομονάχου Πορφυρίου», ή κερά Λένη θέλησε νά διασφαλίσει τόσο τή θέση της στό ναό τοῦ Σωτήρος Χριστοῦ όσο καί τό άπαρασάλευτο τής τελούμενης σ' αύτόν έορτής τής 1ης Αύγουστου («τῆς προόδου τοῦ τιμίου Σταυροῦ, ήτοι τῆς έξόδου αύτοῦ έκ τοῦ ιεροῦ παλατίου εΐς τήν Πόλιν»).

Στίς 15 'Ιουλίου 1698 συνέταξε τή διαθήκη της καί ή Γιακομίνα Μοστρά, ή όποία «λέγει όπως αφήνει όδιά τήν ψυχήν της εΐς τόν δεσπότην Χριστόν τόν σωτήρα, ήγουν τοῦ άφέντη σακελλάριου Μαγέρη, τό χωραφάκι όπου έχει στή Μπονάτζα... καί ένα σπιτότοπον όξω τοῦ

2. Σίμου Μιλτ. Συμεωνίδη, Κατά τήν τάξιν τών όρθοδόξων χριστιανών, περιοδ. «Σιφνιακά», τόμ. 11ος (2003), σελ. 23.

3. «Κιμωλιακά», ό.π.π.

Κάστρου»⁴ μέ τά υπάρχοντα δικαιώματά του σέ περίπτωση ἀνοικοδόμησης τοῦ σπιτότοπου αὐτοῦ. Ἡ ἐκκλησία δηλαδή ἀνῆκε τότε στόν «σακελλάριο παπᾱ-κύρ Ἰωάννη Μαγέρη», γιά τόν ὁποῖο γνωρίζουμε ὅτι στίς 17 Ἰουλίου 1692 «ὁ κύρ Ἀγουστῆς Ἀνξιώτης, θεληματικῶς μέ ἐκουσία του βουλή καί γνώμη» κατέστησε αὐτόν, «τόν ἀνιψιόν του, ἐντιμότατον ἀφέντη παπᾱ-κύρ Ἰωάννη Μαγέρη» ἐπίτροπον τῆς περιουσίας του καί γενικόν κληρονόμον του.⁵

Βάσει τῶν ὄσων ἀνεπτύχθησαν μέχρις ἐδῶ (ἱστορικῶν στοιχείων ἐπισήμων) μπορούμε νά συμπεράνουμε ὅτι ὁ ναός τοῦ Σωτήρος Χριστοῦ εἶχεν ἀνεγερθεῖ πολλά χρόνια πρό τῆς πρώτης εἴδησης γι' αὐτόν (τοῦ ἔτους 1687), ἀφοῦ ἡ μεγάλη τότε σέ ἡλικία κερά Λένη τόν εἶχε, ἀπό τήν ἐποχή τῶν γονέων της, ἐνοριακό ναό της, ἀνῆκε δέ τοῦτος, τό 1698, «στόν ἀφέντη παπᾱ-κύρ Ἰωάννη Μαγέρη», σακελλάριον Κιμῶλου.

Μετά ταῦτα πρέπει νά σημειώσουμε ὅτι μέ τό ἐπώνυμο «Μαγέρης» ἀνευρίσκεται νά συντάσσει διάφορα ἔγγραφα «ὁ παπᾱ-Φραγκούλης Μαγέρης, χωρεπίσκοπος καί καντζηλιέρης τῆς κοινότητος», ὁ ὁποῖος, πιθανολογοῦμε, ὅτι ἦταν πατέρας τοῦ παπᾱ-Ἰωάννη. Ὁ παπᾱ-Φραγκούλης ὑπῆρξεν ὁ συντάκτης τῆς διαθήκης τῆς κερά Λένης (1687), τοῦ ἐπιτροπικοῦ ἐγγράφου τοῦ κύρ Ἀγουστῆ (1692) ὡς χωρεπίσκοπος καί ἐπίτροπος

4. «Κιμωλιακά», Δ' (1974), σελ. 47-48. Καί στά 1709, Νοεμβρ. 5, ἡ Μαργαρίτα Φραγκέσκου Παλαιοῦ μέ τή διαθήκη της κατέλιπε «διά τήν ψυχήν της» τό χωράφι εἰς τήν Μπονάτζαν «εἰς τήν ἐκκλησίαν τοῦ Σωτήρος Χριστοῦ πού θέλει νά θαφτῆ», «Κιμωλιακά», Β' (1972), σελ. 286.

5. «Κιμωλιακά», Δ' (1974), σελ. 61-64.

τοῦ Κοινοῦ, ἀβαντάριο τοῦ Γιαννάκη Ναδάλε (1699) ὡς «χωρεπίσκοπος καί καντζηλλιέρης τῆς Κοινότης»,⁶ διαθήκη τῆς «κυρά πρωτοπαπαδίας Ναδάλε» (1704) ὡς χωρεπίσκοπος καί καντζηλλιέρης [μεταξύ τῶν μαρτύρων καί ὁ σακελλάριος ᾿Ιωάννης Μαγέρης]⁷ καί τό 1707, Μαΐου 25, ἀπλά ὡς «παπᾶ-Φραγκούλης Μαγέρης» βεβαιωτικό γράμμα ἱερέων καί γερόντων τῆς Κιμώλου ὑπέρ τοῦ οἰκονόμου Νικολάου Λογοθέτου.⁸

Ἵποθέτουμε ὅτι ὁ παπᾶ-Φραγκούλης Μαγέρης ὑπῆρξεν ὁ γενάρχης τῆς οἰκογένειας ἐκ τοῦ γεγονότος ὅτι κατά τό ἔτος 1731 συνιδιοκτῆτες τοῦ ναοῦ τοῦ Σωτήρος Χριστοῦ ἐμφανίζονται ὁ παπᾶ-Ἰωάννης Μαγέρης, ἤδη πρωτοπαπᾶς, καί ἡ μητέρα του (κληρονόμος, προφανῶς, τοῦ συζύγου της παπᾶ-Φραγκούλη). Κατά τό ἔτος τοῦτο καί στίς 10 Φεβρουαρίου, ὁ πρωτοπαπᾶς καί ἡ μητέρα του, προῆλθαν στήν κατάστροφή ἀβανταρίου (= προικοχαρτιοῦ) τοῦ Ἀναγνώστη, μικροτέρου ἀδελφοῦ τοῦ παπᾶ-Ἰωάννη, ὁ ὁποῖος προορίζονταν γιά κληρικός-διάδοχός του στήν ἐφημερία τοῦ Σωτήρος Χριστοῦ.⁹ Μέ τό ἀβαντάριο παρεχώρησαν σ' αὐτόν, μεταξύ ἄλλων κινητῶν καί ἀκινήτων πραγμάτων, καί «τήν ἐκκλησία τόν Σωτήρα Χριστό μέ κάθε του δικαίωμα», ὑπό τόν ὄρο νά ἐφημερεῦει ὁ πρωτοπαπᾶς ἐφ' ὄρου ζωῆς του («... ὡς ὅποτα ζῶ καί ἀποθάνοντάς μου νᾶναι πάλι ἐδική του», σημειώνεται στό ἀβαντάριο).¹⁰ Ὁ προικοδοτούμενος Ἀναγνώστης Μαγέ-

6. «Κιμωλιακά», Β' (1972), σελ. 276-277.

7. Αὐτόθι, σελ. 277-278.

8. «Κιμωλιακά», Γ' (1973), σελ. 303-304.

9. «Κιμωλιακά», Β' (1972), σελ. 286-287.

10. Αὐτόθι.

ρης ἦταν τότε, τό 1731, λαϊκός, ὅπως συνάγεται ἀπό τό ἀβαντάριο, στό ὁποῖο σημείωσε ὁ παπᾶ-Ἰωάννης ὅτι, γιά ὅσο χρονικό διάστημα θά ἦταν σέ θέση νά ἱε-
ρουργεῖ ὁ ἴδιος (ἦταν τότε, προφανῶς, σέ μεγάλην ἡλι-
κία), θά ἔδινε τοῦ ἀδελφοῦ του τά μισά εἰσοδήματα τοῦ
ναοῦ, «καί γίνονταν παπᾶς» ὁ Ἀναγνώστης, ὅταν δη-
λαδῆ θά εἰσέρχονταν καί αὐτός στίς τάξεις τοῦ Κλήρου,
«νά δουλεύῃ ἀτός του καί νά μοῦ δίδῃ τά ἑμισά» κα-
τά τό ὑπόλοιπο τοῦ βίου του· ἀνελάμβανε μάλιστα ὁ
παπᾶ-Ἰωάννης καί ἡ μητέρα του «νά τόν κάνωμε ἱε-
ρέγα (= ἱερέα) μέ ὅλες τίς ἔξοδες»,¹¹ πληρώνοντας τά
ἀπαιτούμενα ἔξοδα.

Στό ὀπισθεν μέρος (verso) τοῦ ἀβανταρίου ἔχει ἀνα-
γραφεῖ «ἀβαντάριο τοῦ παπᾶ-Ἀγγέλου Μαγέρη», γε-
γονός πού βεβαιώνει τήν προσέλευσή του στόν Κλήρο,
ἄγνωστο μὲν πότε ἀκριβῶς, ὅμως μέ μεταλλαγή τοῦ
ὀνόματός του σέ Ἄγγελο. Πρέπει, παρ' ὅλα ταῦτα, νά
ἀναφέρουμε ὅτι ὁ παπᾶ-Ἰωάννης Μαγέρης εἶχε γιό
κληρικό, ὅπως ἀναγράφει ἐνθύμηση (= σημείωση) σέ
εὐαγγέλιο (ἔκδοσης τοῦ 1606) τοῦ ναοῦ τοῦ Σωτῆρος
Χριστοῦ (τό ὁποῖο περιῆλθεν ἀκολούθως στό νάό τῆς
Ἁγίας Παρασκευῆς), τόν παπᾶ-Ἀλέξανδρο Μαγέρη.

Ἡ ἐνθύμηση ἔχει ὡς ἐξῆς:

«Τό παρόν θεῖον καί ἱερόν εὐαγγέλιον ὑπάρχει τοῦ
εὐλαβεστάτου ἐν ἱερεῦσι Ἰωάννου καί πρωτοπαπᾶ Κι-
μούλου καί ἔδωσέ το ἑμένα τοῦ παπᾶ-Ἀλεξάνδρου Μα-
γέρη, τοῦ υἱοῦ του. Καί ὁποῖος τό ἀποξενώσει (= ἀ-
φαιρέσει, κλέψει) ἀπό τάς χεῖρας μου δίχως τοῦ ἐμοῦ
θελήματος, νά ἔχη τήν κατάραν τοῦ Πατρός, Υἱοῦ καί

11. Αὐτόθι.

ἀγίου Πνεύματος καὶ τοῦ πατέρα μου καὶ νά εἶναι ἀναθεματισμένος καὶ νά... μέ τόν Ἰούδα.

Παπαῖ-Ἰωάννης Μαγέρης»

Καί σφραγίδα: «ΠΑΠΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΜΑΓΕΡΗΣ». ¹²

Θά ἀναρωτηθεῖ βέβαια κανείς, ἀφοῦ ὁ παπαῖ-Ἰωάννης εἶχε γιό κληρικό, γιατί δέν τόν διαδέχτηκε αὐτός στό Σωτήρα Χριστό, ἀλλά ὁ ἀδελφός του Ἄναγνώστης καί μετὰ παπαῖ-Ἀγγελος. Πολύ πιθανόν ἐπειδή ἡ συνιδιοκτήτρια τοῦ ναοῦ μητέρα τους ἐπιθυμοῦσε νά εὐεργετήσῃ τόν δεύτερο γιό της, ἢ γιά ἄλλους λόγους πού δέν γνωρίζουμε. Τέλος, ἄν καί ἡ ἀνωτέρω ἐνθύμηση δέν φέρει χρονολογία, πρέπει νά θεωρήσουμε ὅτι ὁ παπαῖ-Ἀλέξανδρος Μαγέρης χειροτονήθηκε κληρικός μετὰ τό ἔτος 1719, ὅπως προκύπτει ἀπό ἔγγραφο ἀνταλλαγῆς κτημάτων τῆς 25ης Μαΐου τοῦ ἔτους τούτου, στό ὁποῖο ἀναφέρεται ἀκόμη λαϊκός: «εὐγενῆς ἀφέντης Ἀλεξανδράκης Μαγέρης». ¹³

Σύμφωνα μέ τά ὅσα ἀνεπτύχθησαν ἀνωτέρω, ἀπό τοῦ ἔτους 1731 καί ἐξῆς ἰδιοκτήτης τοῦ ναοῦ τοῦ Σωτήρος Χριστοῦ διατελοῦσε ὁ παπαῖ-Ἀγγελος Μαγέρης μέ συνεφημέριο τόν ἀδελφό του παπαῖ-Ἰωάννη πρωτοπαπαῖ. Ἐπί πόσο διάστημα διατηρήθηκε τό καθεστῶς αὐτό, ἄν προαπεβίωσε ὁ πρωτοπαπαῖς τοῦ ἀδελφοῦ του παπαῖ-Ἀγγέλου κ.λπ., εἶναι ἐρωτήματα χωρίς ἀπάντηση, ἐλλείψει ἱστορικῶν μαρτυριῶν. Πρέπει, πάντως, νά σημειώσουμε ὅτι ὁ παπαῖ-Ἰωάννης τιμήθηκε βραδύτερα καί μέ τό ἀξίωμα τοῦ σακελλαρίου.

Ἡ σχετική πληροφορία περιέχεται σέ ἔγγραφο τῆς

12. Αὐτόθι, σελ. 306.

13. Αὐτόθι, Δ' (1974), σελ. 64.

27ης Μαρτίου 1760, στό όποιο αναγράφεται «ποτέ σακελλάριος τής παρούσης Νήσου Κιμούλου», όπως και τό γένος του: Βενέρης.¹⁴ Σύμφωνα μέ τά διαλαμβανόμενα στό ίδιο έγγραφο, ό ιερέας Άγγελος Μαγέρης είχεν αποκτήσει ένα γιό και μία θυγατέρα, τή Μαρία, ή όποία (πρό του έτους 1658, κατ' άλλην μαρτυρία)¹⁵ συζεύχθηκε νέον τής Κιμούλου, ό όποιος άκολούθησε τόν ιερατικό κλάδο, άφοϋ ή σύζυγός του είχε προικισθεϊ από τόν πατέρα της μέ τόν ναό του Σωτήρος Χριστου. 'Ο νέος αυτός ήταν ό 'Ιωσήφ 'Ιερωνύμου Κυπριανός. 'Η Μαρία είχεν απομείνει όρφανή σύντομα· είχε χάσει και τόν πατέρα και τόν άδελφό της («άπορφανισθεϊσα έμεινεν άπροστάτευτος και αυτού του ίδιου άδελφου γνησί-ου»), αλλά και «ύποκειμένη ούσα... εις βάρη χρέους πολλου» πού κατέλιπαν, προφανώς, οι δικοί της, και είχε «τόν ιερόν ναόν, τιμώμενον επ' όνόματι του σωτήρος Χριστου, έορταζομένου κατά τήν έκτην αύγουστου, σεσαθρωμένον όντα...».¹⁶ Γι' αυτόν τόν λόγο, όπως φαίνεται, δέν μπορούσε νά ιεουργεϊ ό σύζυγός της, από τήν κακή κατάσταση του ναου, ένω είχαν ήδη αποκτήσει και ένα παιδί, κατά τήν έπομένη ένθύμηση στό ιερό εϋαγγέλιο πού μνημονεύσαμε άνωτέρω:

«Είς τά 1758, μηνός Σεπτεμβρίου 12, ήμέρα Σάββατον, έγέννησεν ή παπαδιά του παπα Ιζέπου και έκαμε παιδί άρσενικό, τό όνομά του Άγγελος και ό Θεός νά τό κάμη καλορίζικο και νά ζήση άμήν και νάχη τήν εύχήν μου».¹⁷

14. Αυτόθι, Β' (1972), σελ. 288.

15. Αυτόθι, σελ. 306.

16. Αυτόθι, σελ. 287-289.

17. Αυτόθι, σελ. 306.

Ὁ Ἰωσήφ Κυπριανός, μετὰ τὰ χρέη πού ἀναδέχτηκαν, φαίνεται πώς, γιά τήν ἀντιμετώπισή τους, εἶχεν ἐκπατρισθεῖ.¹⁸ Ἡ σύζυγός του Μαρία, μέ σύμφωνη γνώμη τῶν προκρίτων τοῦ νησιοῦ καί τοῦ ἀρχιεπισκόπου Μήλου-Κιμώλου Γρηγορίου [«συμβουλευθεῖσ(α) καί τοὺς ἐδῶ χρησίμους ἄρχοντας»], τοῦ ζήτησαν νά ἐπιστρέφει [«τόν ἐπαρακίνησαν νά διαπλεύσῃ ἄχρῖς ἡμῶν»],¹⁹ προκειμένου νά ἱερατεύσει στόν ναό τους τοῦ Σωτῆρος Χριστοῦ, μολονότι «σεσαθρωμένου ὄντος» τούτου, ὥστε νά δυνηθεῖ νά προέλθει σιγά-σιγά στήν ἐξόφληση τῶν ὑποχρεώσεών τους. Πρὸς τοῦτο μάλιστα θά βοηθοῦσαν καί οἱ πρόκριτοι στήν ἀνακαίνιση τοῦ ναοῦ, ὥστε «ὡσάν ἕνας νέος κτήτωρ, καί αὐτός νέος ὢν, θέλει ἐπιδιορθώσει τὰς αὐτοῦ ἀναγκαίας ὑποθέσεις...».²⁰

Ἐκ τῶν ἀνωτέρω συνάγεται ὅτι οἱ πρόκριτοι καί ὁ ἀρχιεπίσκοπος Γρηγόριος θέλησαν νά συνδράμουν τό καταχρεωμένο ζεῦγος καί, μολονότι ὁ νέος στήν ἡλικία ἱερεὺς Ἰωσήφ Κυπριανός, ἦταν «ἀγράμματος, ἀλλ' ὅμως εὐλαβῆς, φιλακόλουθος καί ὅσον κατ' αὐτόν εὐλαβῆς τὰ θεῖα»,²¹ ἔπρεπε νά τύχει ὑποστήριξης, ὑπὸ τόν ὄρο ἀποκατάστασης τοῦ «σεσαθρωμένου» ναοῦ τοῦ Σωτῆρος Χριστοῦ. Τόσον ἡ ἀποκατάσταση τοῦ ναοῦ, ὅσο καί τὰ οἰκονομικά προβλήματα πού ἀντιμετώπιζαν ὁ παπαῖ-Ἰζέπος Κυπριανός καί ἡ πρεσβυτέρα του, φαίνεται πώς τακτοποιήθηκαν μέ τήν πώληση τοῦ 1/2 τοῦ Σωτῆρος Χρι-

18. Αὐτόθι, σελ. 287-289. Πολύ πιθανόν στή Μ. Ἀσία· στή Σμύρνη καί τὰ Μάρμαρα τῆς Ἐφέσου ὑπῆρχαν παροικίαις Κιμωλίων. Βλ. «Κιμωλιακά», Γ' (1973), σελ. 319.

19. Αὐτόθι.

20. Αὐτόθι.

21. Αὐτόθι. Προφανῶς ὀλιγογράμματος.

στοῦ στόν παπᾶ-Φραγκούλη Γλυκοφρύδη,²² ἄγνωστο πό-
τε ἀκριβῶς, πάντως μετά τό 1760.

Ἀργότερα, τήν 1η Ἀπριλίου 1779, «ἡ Μαρινιώ, θυ-
γάτηρ τοῦ Κυργιακάκη, υἱοῦ τοῦ» ποτέ παπᾶ-Φρα-
γκούλη Γλυκοφρύδη καί γυνή τοῦ ποτέ Γεωργάκη τοῦ
Μαθιοῦ», ἰδιοκτήτρια τοῦ 1/2 τοῦ ναοῦ («προυκί της
γονικό κατά τό ἀβαντάριό της»), τό ἐπώλησε στόν συν-
ιδιοκτήτη «παπᾶ κύρ Γιζέπο Κυπριανό» ἀντί 50 γρο-
σιών, ὥστε ἔκτοτε «νά ἀγρικιέται κύριος καί καθολικός
νοικοκύρης ὁ αὐτός παπᾶ-κύρ Γιζέπος τῆς αὐτῆς ἱερᾶς
μονῆς, τόσον εἰς τήν αὐτήν ἐκκλησίαν, ὅσον καί εἰς κά-
θε της δικαίωμα, ἤγουν ἱερά ἀμφια, καμπάνα, βι-
βλία, ἐορτές καί εἰς κάθε ἕτερον δικαίωμα», μόνο «νά
ἔχη χρέος ὁ αὐτός ἱερεὺς νά κάμνη τά χρειάζόμενα τῆς
ψυχῆς της, ἤγουν τό σαρανταλείτουργο καί τό σαββά-
τιασμά της».²³

Μέ ἄλλους λόγους ὁ παπᾶ-Ἰζέπος Κυπριανός εἶχε
καταφέρει νά ἀναλάβει οἰκονομικά μέ ἀποτελεσμα νά
ἀνακτήσει καί ὀλόκληρον τό ναό τοῦ Σωτῆρος Χριστοῦ.
Ἀκόμη, ἀπό γνωστά ἔγγραφα πού ἔχει συντάξει ὁ
ἴδιος, συμπεραίνει κανεῖς ὅτι ἔμαθε καί ἀρκετά γράμ-
ματα, ἐνῶ στήν ἀρχή τῆς σταδιοδρομίας του χαρακτη-
ρίζονταν «ἀγράμματος» [Ἀριθμός ἐγγράφων πού συνέ-
ταξε ὁ παπᾶ-Ἰζέπος ἔχουν δημοσιευτεῖ στό περιοδικό
«Κιμωλιακά», τόμοι Γ' (1973) καί Δ' (1974). Βλ.
καί τά δημοσιεύόμενα ἐδῶ στό Παράρτημα ἐγγράφων].
Ἐπίσης, ἄγνωστο πότε ἀκριβῶς, τιμήθηκε καί μέ τό
ἐκκλησιαστικό ἀξίωμα τοῦ σκευοφύλακα.

Στή διαδοχή τῆς ἰδιοκτησίας τοῦ ναοῦ του ὁ παπᾶ-

22. Βλ. στό Παράρτημα τό ἔγγραφο Νο 1.

23. Αὐτόθι.

Ἰζέπος Κυπριανός συνήντησε πρόβλημα γιατί τά ἄρρενα τέκνα του δέν ἐπιθυμοῦσαν νά προσέλθουν στίς τάξεις τοῦ Κλήρου. Εὐτυχῶς γι' αὐτόν πού ὁ ἐγγονός του Ἄναγνώστης, τέκνο τοῦ γιοῦ του Ἄγγελου, «πού ἀπό παιδί τό ἔμαθε τά γράμματα καί ἐθραύθη ἀποκάτω του»²⁴ (= ἀνετράφη ὑπό τήν ἐπίβλεψή του), θέλησε νά γίνει κληρικός-διάδοχος του στόν Σωτήρα Χριστό. Ἔτσι ὁ πάππος του στίς 30 Ὀκτωβρίου 1818 προῆλθε στή σύνταξη ἀβανταρίου ὑπέρ τοῦ Ἄναγνώστη, μέ τό ὁποῖο τοῦ παρεχώρησε, μεταξύ ἄλλων κινητῶν καί ἀκινήτων πραγμάτων, καί «τήν ἐκκλησίαν του τοῦ Σωτήρος Χριστοῦ μέ ὅλα της τά δικαιώματα ὅξω καί μέσα [ἐννοεῖ ἱεροτελεστίες κατοχυρωμένες ὑπέρ τοῦ ναοῦ σέ ἐξωκκλήσια ἢ τελούμενες στόν χῶρο του], μέ ἱερά «σκευή» της, μέ χαρτιά της [ἐνν. ἱερά βιβλία, συμβόλαια τέλεσης ἐορτῶν κ.λπ.] μέ ἐγιορτάδες», ὅμως τό ἥμισυ της θά παρέμενε δικό του «ὄσποτας» ζοῦσε «καί μετά τόν θάνατό του» θά περιέρχονταν ὀλόκληρη στόν ἐγγονό του. Αὐτός, ἐκτός πού ἔπρεπε νά χειροτονηθεῖ ἱερέας, θά ἦταν «κρατημένος νανάφτη τό καντήλι μας στήν Παναγία μας καί τίς λειτουργίες μας κάθε ὁποῦ χρονίσομεν, τόσο τοῦ πάππου, ὅσο καί τῆς λαλᾶς του... καί νά κάνη καί μία ἐορτή, ὅποια θέλει».²⁵

Μετά ταῦτα ὁ Ἄναγνώστης χειροτονήθηκε κληρικός παίρνοντας καί τό ἱερατικό ὄνομα τοῦ πάππου του, δηλαδή Ἰωσήφ, ἕνας ἀκόμη Ἰζέπος Κυπριανός. Ὅτι τοῦτος προσῆλθε στίς τάξεις τοῦ Κλήρου βεβαιώνεται ἀπό τή διαθήκη τοῦ πάππου του, ἡ ὁποία καταρτίσθηκε

24. Παράρτημα, ἔγγραφο Νο 5.

25. Αὐτόθι.

δύο χρόνια αργότερα, στις 3 Νοεμβρίου 1820.²⁶ Σ' αὐτήν ὁ διαθέτης θέλησε «μετά τήν αὐτοῦ ἀποβίωσιν νά ἐνταφιάσουν τό ταπεινό σῶμα του εἰς τήν ἐκκλησίαν του εἰς τήν Σωτήραν τοῦ Χριστοῦ καί νά κάνη ὅλα τά χρει- αζόμενα τῆς ψυχῆς του ὁ ἔνγκονάς μου ὁ παπαῶς καθώς καί τόν ἐπροίκισα, κατά τό ἀβαντάριό του, νά εἶναι ὅλη ἡ ἐκκλησία ἐδική του μέ τήν εὐχὴν μου, περὶ νά πλερώνη τό χρέος ὁποῦ μοῦ εὐβρίσκεται ἀγόγκι- στα».²⁷ Ἐπέριπτε δηλαδή στὸν ἐγγονό του καί οἰκονο- μικό βάρος ἀπὸ δικό του χρέος. Ἴσως ὑπόλοιπο ἐκείνου τοῦ παλαιότερου. Δηλαδή ὁ Ἰζέπος Β' Κυπριανός χει- ροτονήθηκε ἱερέας μεταξὺ Νοεμβρίου 1818 καί πρό Νο- εμβρίου 1820, λίγο πρὶν τήν κήρυξη τῆς Ἑλληνικῆς Ἐπαναστάσεως. Τά ἀναφερόμενα στὰ «Κιμωλιακά», Β' (1972), σελ. 78, περὶ τοῦ παπαῶ-Ἰζέπου τούτου Κυ- πριανοῦ (ὅπως ἔτος γέννησῆς του, ἔτος χειροτονίας του σέ ἱερέα), δέν τεκμηριώνονται μέ ἱστορικά στοιχεῖα. Γεγονός ὅμως εἶναι ὅτι τοῦτος μετέσχε τῆς Ἐπαναστά- σεως τοῦ '21 καί γιὰ τήν προσφορά του τιμήθηκε (10 Αὐγούστου 1845) μέ τό «χαλκοῦν ἀριστεῖον».²⁸ Ἀπε- βίωσε στις 25 Ἰανουαρίου 1882 καί ἐνταφιάσθηκε στὸ νάρθηκα τῆς ἐκκλησίας του.²⁹

26. Παράρτημα, ἔγγραφο Νο 6. Δημοσιευμένο καί στὰ «Κι- μωλιακά», Β', σελ. 289-290.

27. Αὐτόθι.

28. «Κιμωλιακά», Β' (1972), σελ. 78.

29. Αὐτόθι.

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

ΜΑΡΚΟΣ ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΒΕΝΤΟΥΡΗΣ ΕΜΠΟΡΟΠΛΟΙΑΡΧΟΣ - ΙΕΡΕΑΣ

Α'. Έμποροπλοίαρχος (1856-1864)

Τέκνο του Νικολάου Βεντούρη ο Μάρκος γεννήθηκε στην Κίμωλο τό έτος 1826, σύμφωνα μέ πίνακα τών μαθητών του Άλληλοδιδακτικού Σχολείου του νησιού (τῆς περιόδου 1838-1839), στόν όποιο φέρεται ἡλικίας 12 ἐτῶν. Τότε (21-10-1838) «ἀνεχώρησεν εἰς Ὑδραν. εἰς ἐμπορικόν κατάστημα», ἀνέγραφε στόν ἴδιο πίνακα ὁ διδάσκαλος Ἀθανάσιος Βουκάκης.¹ Ἐγκατέλειψε δηλαδή ὁ δωδεκαετής Μάρκος τίς σπουδές του γιά νά ἐργασθεῖ σέ ἐμπορικό κατάστημα τῆς Ὑδρας. Ἐπί πόσο διάστημα παρέμεινε ἐργαζόμενος ἐκεῖ δέν παραδίδεται. Τό σχολικό ἔτος 1845-1846 ἀνευρίσκεται νά σπουδάζει στό Ἑλληνικό Σχολεῖο τῆς Σίφνου² χωρίς ἄλλη μαρτυρία συνέχισης ἢ περαίωσης τῶν σπουδῶν του. Ἡ παραμονή του στήν Ὑδρα φαίνεται πῶς τοῦ ἐνέπνευσε

1. Σίμου Μιλτ. Συμεωνίδη, *Ἡ Ἐκπαιδευτική Ἀνοιξη στό νησί τῆς Κιμῶλου*, Ἀθήνα 1999, σελ. 174.

2. Σίμου Μιλτ. Συμεωνίδη, *Ἡ Ἐκπαίδευση στή Σίφνο κατά τούς δυσχερεῖς χρόνους (1833-1848)*, περιοδ. «Σιφνιακά», 3 (1993), σελ. 88 (ὁ ὑπ' ἀριθμ. 40 τοῦ πίνακος).

τήν ιδέα νά ακολουθήσει τόν δρόμο τῆς θάλασσας, στόν ὁποῖο οἱ περίφημοι καπεταναῖοι τοῦ νησιοῦ ἐκείνου εἶχαν διαπρέφει ἐπαγγελματικά. Ἔτσι στίς 6 Μαρτίου 1856, ὁ Ὑπουργός ἐπί τῶν Ναυτικῶν, ἀφοῦ εἶχαν ὑποβληθεῖ προηγουμένως ἀπό τό Ὑπολιμεναρχεῖο Πειραιῶς σχετικά ἔγγραφα καί γνωμοδότηση ἐξεταστικῆς ἐπιτροπῆς, παρεχώρησε στόν Μάρκο Νικ. Βεντούρη δίπλωμα πλοιάρχου, «ὡς ἀναδειχθέντα ἱκανόν εἰς τε τήν θεωρητικὴν καί πρακτικὴν ναυτικὴν»,³ γεγονός πού βεβαιώνει ὅτι εἶχε προηγηθεῖ ἐκπαίδευσή του καί ἐπίδοση στή ναυτικὴ τέχνη. Τό ναυτικὸ φυλλάδιό του ἐκδόθηκε ἀργότερα, στίς 21 Σεπτεμβρίου 1862, μετὰ τήν ἴδρυσή, βάσει τοῦ Νόμου ΧΛΘ', 29 Ἰουλίου 1861, τοῦ Ναυτικοῦ Ἀπομαχικοῦ Ταμείου (ΝΑΤ).

Μετὰ ταῦτα οἱ ἐπίσημες μαρτυρίες φέρουν τόν Μάρκο Βεντούρη «ἰδιοκτήτην κατὰ τό ἥμισυ τοῦ, ὑπό σημαίαν ἑλληνικὴν, πλοίου (τύπου) Μαλτέζα, ὀνομαζομένου ἢ Ὀδηγήτρια, χωρητικότητος τό ὅλον τόνων εἰκοσιδύο καί τριάκοντα ἐπτὰ τῶν ἐννεήκοντα τεσσάρων», μέ συνιδιοκτήτη «κατὰ τό ἕτερον ἥμισυ τόν Ἰάκωβον Ν. Σάρδην, γαμβρόν αὐτοῦ ἐξ ἀδελφῆς».⁴ Γιά τήν ἀγορά τοῦ σκάφους εἶχε δανειστεῖ, μέ ὑποθήκη ἐπί τῶν κτημάτων του, 700 δραχμές ἀπό τόν Γεώργιο Ν.Σ. Λογοθέτη τό ἔτος 1859 (συμβόλαιον ὑπ' ἀριθμ. 1048 τῆς 10ης Ἰανουαρίου τοῦ συμβολαιογραφοῦντος εἰρηνοδίκου Κιμῶλου Νικ. Ταταράκη).⁵ Τήν ἐξόφληση τοῦ δανείου τούτου πραγματοποίησε στίς 21 Ὀκτωβρίου 1863 μέ καταβολή (κεφαλαίου καί τόκων) «ἐξ ἔνδε-

3. Βλ. φωτ. τῆς σελ.

4. Παράρτημα ἐγγράφων, τό ἀριθμ. 11.

5. Αὐτόθι, ἔγγραφο ὑπ' ἀριθμ. 17.

κα και ημισειας λιρων Ἀγγλιας, εξ ογδοηκοντα και ενος οθωμανικων ταληρων και εκ δραχμων δυο και ογδοηκοντα πεντε λεπτων εκ χαλκου». ⁶

Ἐχομε μαρτυριες οτι τα ταξιδια του, μεταφeronτας μυλοπετρες (στην Ἀγκωνα της Ἰταλιας), σιτηρα στην Κωνσταντινουπολη, ⁷ διηρκεσαν μεχρι το πρωτο ημισυ του ετους 1864, εγγαμος ηδη με τη Μαρια θυγατερα του σκευοφυλακα Ἰζεπου Κυπριανου (κατα το, απο 28 Ἰανουαριου 1863, αβανταριο που κατεστρωσε ο τελευταιος υπερ της θυγατερας του). ⁸ Με το εν λογω αβανταριο ο παπα-Ἰζεπος της παρεχωρησε, μεταξυ αλλων ακινητων «και την εκκλησιαν του της Σωτηρος Χριστου Μεταμορφωσης με πασα της δικαιωμα» υπο τον ορον οτι ο συζυγος της Μαρκος Νικ. Βεντούρης ηθελε προσελθει στις τάξεις του Κληρου μεσα σε διαστημα τριων ετων, διαφορετικα η εκκλησια θα εμενε «παλιν εδικη του». «Ἐαν (ομως, ηθελε) ιερωθει εις αυτο το διαστημα της προθεσμιας, να λαμβανη τα ημισυ δικαιωματα ενωσο ζωμεν εγω και η παπαδια μου», προσδιόρισε ο παπα-Ἰζεπος διατηρωντας την εφημερια του ναου υπερ αυτου. ⁹

Φαινεται πως ο Μαρκος καλοσκεφθηκε την αξιωση του πενθερου του και απεφασισε να εγκαταλειψει τη θάλασσα και να προσελθει στις τάξεις του Ἱερου Κληρου.

Β'. Πρεσβύτερος στην Ἀθήνα (1864-1874)

Μετα τη ληψη της αποφασης να ιερωθει, ο σκευοφυλακας Ἰζεπος Κυπριανος υπεγραψε την επομενη δηλωση:

6. Αὐτόθι.

7. Παράρτημα, τά έγγραφα υπ' αριθμ. 12, 13, 15.

8. Αὐτόθι, έγγραφο υπ' αριθμ. 16.

9. Αὐτόθι.

«Ἀριθ. 3242

Ὁ ὑποφαινόμενος ὁμολογῶ διὰ τοῦ παρόντος μου ὅτι ἔνεκα τοῦ γήρατός μου καί τῶν ἐξασθενημένων δυναμέων μου δέν θά δυνηθῶ ἐπὶ πολύ νά ἱεουρῶ. Ὡς ἀντιπρόσωπόν μου διὰ λειτουργόν τοῦ ἐνταῦθα ἰδιοκτητοῦ ναοῦ μου ἢ Μεταμόρφωσις, ἀποκαθιστῶ τόν γαμβρόν μου Μάρκον Ν. Βεντούρην ἐάν ἀξιωθῆ τοῦ ἱερατικοῦ βαθμοῦ, πρὸς ὃν ἔδωκα εἰς γάμον τήν θυγατέρα μου, τῶ ἐπροίκισα καί τόν ρηθέντα ναόν μου μέ τήν ὑποχρέωσιν ὅμως νά γείνη ἱερεύς. Εἰς ἔνδειξιν δίδωμι αὐτῶ τό παρόν, ἵνα τῶ χρησιμεύσῃ ὅπου δεῖ.

Ἐν Κιμῶλω τήν 18 Ἰουλίου 1864

Σκευοφύλαξ Κυπριανός

Ὁ Ἐπισκοπικός Ἐπίτροπος

οἰκονόμος Σάρδης.

Ἐπικυροῦται τό γνήσιον τῶν ὑπογραφῶν τοῦ σκευοφύλακος καί τοῦ ἐπισκοπικοῦ ἐπιτρόπου οἰκονόμου Σάρδης.

Ἐν Κιμῶλω τήν 25 Ἰουλίου 1864

Ὁ Δήμαρχος

Μ. Ν. Χαλκιόπουλος

Διά τό ἀκριβές τῆς ἀντιγραφῆς

Ἐν Ἀθήναις τήν 22 Ἰουλίου 1865

Ὁ ἐπὶ τῆς διεκπεραιώσεως

(Τ.Σ.) Κ. Παπαδόπουλος, ἀρχιδιάκονος».

Ἡ ἀνωτέρω δήλωση ὑπεβλήθη στή Γραμματεία τῆς Ἱερᾶς Συνόδου μαζί μέ μαρτυρίες «ἀξιοπίστων καί τιμίων ἀνδρῶν» καί γραπτή μαρτυρία τοῦ πνευματικοῦ του πατρός, μέ αἴτηση τοῦ Μάρκου νά ἐπιτραπεῖ ἡ χειροτονία του σέ κληρικό. Μετά τήν ἀπαραίτητη ἔγκριση

τῆς Συνόδου ὁ μητροπολίτης Ἀθηνῶν Θεόφιλος προ-
ῆλθε στίς 16 Αὐγούστου 1864 στή χειροτονία του στόν
μητροπολιτικό ναό τοῦ Εὐαγγελισμοῦ τῆς Θεοτόκου.
Τήν ἐπομένη ἐκδόθηκε τό ἀκόλουθο «ἀπολυτικό γράμ-
μα» τοῦ μητροπολίτου:

«Ἀριθ. Πρωτ. 1856
Διεκπ. 431

Βασίλειον τῆς Ἑλλάδος
Ὁ Μητροπολίτης Ἀθηνῶν

Ἐπεὶ οἱ θεῖοι καί ἱεροί κανόνες συστατικῆ ἐπιστολῆ
καί ἀπολυτικοῖς γράμμασι τούς ἱερωμένους ἐφοδιάζε-
σθαι διακελεύουσι εἰς σύστασιν καί μαρτυρίαν τῆς ἱερω-
σύνης αὐτῶν, τούτοις ὑπόμνησι καί ἡμεῖς συνιστῶμεν
διὰ τοῦ παρόντος γράμματος τόν ἐκ τῆς νήσου «Κίμη-
λος» τῶν Κυκλάδων Μάρκον Νικολάου Βεντούρη, ὄν
παρά τῆς ἐμῆς ταπεινότητος, τῇ ἐγκρίσει τῆς Ἱερᾶς Συ-
νόδου, κεχειροτόνηται τῇ χάριτι τοῦ Παναγίου καί Τε-
λεταρχικοῦ Πνεύματος νομίμως καί κανονικῶς βαθμη-
δόν ὑποδιάκονος, διάκονον καί πρεσβύτερον ἐν τῷ
ἐνταῦθα ἱερῷ ναῷ «Ὁ Εὐαγγελισμός τῆς Θεοτόκου»
(Μητρόπολις) τῇ 16 Αὐγούστου, ὡς μαρτυρηθεῖς παρά
τοῦ πνευματικοῦ αὐτοῦ Πατρός καί παρ' ἄλλων ἀξιοπί-
στων καί τιμίων ἀνδρῶν ἄξιος εἶναι τοῦ τοιοῦτου ἀξιώ-
ματος. Διό καί ἐξουσίαν δεδώκαμεν αὐτῷ τοῦ ἐπιτελεῖν
πάντα τά τῆς ἱερωσύνης ἱερά καθήκοντα ἀκωλύτως
ὅπου ἄν τύχη τῇ ἀδείᾳ τῆς ἐκεῖ ἐκκλησιαστικῆς ἀρχῆς.

Ὅθεν ἐπαφίεμεν αὐτῷ τό παρόν ἀπολυτικόν γράμμα
εἰς πιστοποίησιν καί ἀσφάλειαν.

Ἐξεδόθη ἐν Ἀθήναις τῇ 17 Αὐγούστου, ρωξδ'
(Τ.Σ.) † ὁ Ἀθηνῶν Θεόφιλος».

Ἀπό τὰ ὑπάρχοντα στοιχεῖα δέν συνάγεται ἄν ὁ νεοχειροτονηθεὶς ἀνέλαβε ἀμέσως ἱερά καθήκοντα στήν ἐκκλησιαστική περιφέρεια τῆς μητροπόλεως Ἀθηνῶν ἢ ἄλλης ἐκκλησιαστικῆς περιφερείας. Πρώτην εἶδηση ἔχομε τῆς 27ης Μαΐου 1866, κατά τήν ὁποία ὁ μητροπολίτης Ἀθηνῶν Θεόφιλος «τῇ αἰτήσῃ τῶν ἐκκλησιαστικῶν συμβούλων τοῦ ἐνοριακοῦ ἱεροῦ ναοῦ ὁ Ἅγιος Φίλιππος», τόν τοποθέτησε «δεύτερον ἐφημέριον ἐν τῇ ἐνορία ταύτῃ».¹⁰ Μετά ταῦτα ἐφημέρευσε κατά διαστήματα στοὺς ναοὺς τῶν Ταξιάρχων τῆς Ἑρμαϊκῆς ὁδοῦ καί τῶν Ἁγίων Ἀποστόλων μέχρι τίς ἀρχές Μαρτίου 1874.¹¹ Δύο χρόνια νωρίτερα ὁ Ἀθηνῶν Θεόφιλος τόν εἶχε ἀναδείξει πνευματικόν-ἐξομολόγο μέ τό ἐπόμενο ἔγγραφο του:

Ἄριθ. Πρωτ. 131

Διεκπ. 93

Βασιλείον τῆς Ἑλλάδος

Ἐν Ἀθήναις

τῇ 19 Φεβρουαρίου 1872 Ὁ Μητροπολίτης Ἀθηνῶν

Ἡ ταπεινότης ἡμῶν διά τῆς χάριτος τοῦ Παναγίου καί τελεταρχικοῦ Πνεύματος ἀνατίθησί σοι τῷ αἰδεσιμοτάτῳ ἐν ἱερεῦσι Μάρκῳ Ν. Βεντούρη, ὡς ἀνδρὶ τιμίῳ καί εὐλαβείας ἀξίῳ, τό τῆς πνευματικῆς πατρότητος λειτούργημα. Ὅς δὴ ὀφείλεις ἀναδέχεσθαι τοὺς λογισμοὺς πάντων τῶν ἐπὶ ἐξομολογήσει τῶν ἰδίων ἀμαρτημάτων προσερχομένων σοι καί ἀνακρίνειν αὐτοὺς καί τὰ βάρη τῶν καρδιῶν αὐτῶν ἐρευνᾶν, τὰ διανοήματα καί τὰς πράξεις καταμανθάνειν, ἐφ' ᾧ τὰς μέν ἀρχὰς καί αἰτίας ὡς οἶον τε ἀναστέλλειν καί ἀνασπᾶν, τὰ δέ

10. Αὐτόθι, ἔγγραφο ὑπ' ἀριθμ. 20.

11. Αὐτόθι, ἔγγραφα ὑπ' ἀριθμ. 21-25.

τέλη καί εὐεργετήματα τούτων, εὐθύνειν κανονικῶς, καί πρός τάς ἕξεις καί διαθέσεις τῶν προσερχομένων καί τά φάρμακα τούτοις ἐπιτιθέσθαι καί γίνεσθαι τοῖς πᾶσι τά πάντα, ἵνα πάντας κερδήσῃς. Νῦν μὲν ἐλέγχων, νῦν δ' ἐπιτιμῶν καί παρακαλῶν καί παντί τρόπῳ τήν σωτηρίαν τούτων πραγματευόμενος. Ὅθεν καί δέσεις μὲν ἅ δεῖ δεθῆναι, λύσεις δέ πάλιν τά λύσεως ἄξια. Ἔτι δέ, ὀφείλεις τοὺς προσερχομένους εἰς τό τῆς ἱερωσύνης ἀξίωμα, οὕτω διερευνᾶν καί ἀκριβῶς ἐξετάζων ὡς οἱ θεῖοι καί ἱεροί ἀπαιτοῦσι κανόνες, μήποτε ἀμαρτίαις ἀλλοτρίαις συγκοινωνήσῃς καί τήν σαυτοῦ ψυχὴν σύν ταῖς ἐκείνων τῷ αἰωνίῳ πυρὶ παραδῶς. Καί ἐπὶ πᾶσιν, ὀφείλεις ἐν πάσῃ εὐλαβείᾳ ἀναστρέφεσθαι καί σεμνότητι, ἥτις ἀρμόζουσα ἐστὶ πνευματικοῖς ἀνδράσιν, ὡς λόγον ἀποδώσων τῷ Θεῷ. Ὅθεν εἰς δήλωσιν ἐδόθη σοι καί τό παρόν ἡμῶν ἐνταλτήριον γράμμα.

(Τ.Σ.) † Ὁ Ἀθηνῶν Θεόφιλος

Γ'. Ἐφημέριος τῶν βασιλικῶν κτημάτων στά νησιᾷ «Πεταλιό» (1874-1878)

Μέ τήν ὑπ' ἀριθμ. 287/9 Μαρτίου 1874 ἔγκριση τῆς Ἐπισκοπικῆς Ἐπιτροπῆς τῆς Μητροπόλεως Ἀθηνῶν, δόθηκε ἄδεια στόν «αἰδεσιμώτατον Μάρκον Ν. Βεντούρηνην, ἐφημέριον τῶν Ταξιαρχῶν παρά τῇ Ἐρμαιικῇ ὁδῷ, ν' ἀπέλθῃ εἰς Πεταλιούς»,¹² νησιᾷ τοῦ Εὐβοϊκοῦ-βασιλικὰ κτήματα, προκειμένου νά προσφέρει ἱερατικές ὑπηρεσίες στοὺς ἐκεῖ καλλιεργητές τῶν κτημάτων καί τοὺς κατοίκους.

12. Αὐτόθι, ἔγγραφο ὑπ' ἀριθμ. 26.

Στους Πεταλιούς ανέλαβε καθήκοντα στις 10 Μαρτίου 1874, μετά προηγουμένη υποβολή στον επίσκοπο Καρύστου του χειροτονητηρίου έγγραφου και του όμοίου του έξομολόγου για να πάρει τήν απαραίτητη έγκρισή του.¹³ Τά έν λόγω έγγραφα έπεστράφησαν σ' αυτόν στους Πεταλιούς από τόν επισκοπικό έπίτροπο Καρύστου στις 9 Μαΐου μέ τήν πληροφορία ότι ό επίσκοπος του χορηγεϊ «*άδειαν του ιεροπράττειν ως και τήν άδειαν του να μετέρχεται τό πνευματικόν λειτούργημα*» (= να έξομολογεϊ). Τόν επόμενο χρόνο ό επίσκοπος Καρύστου Μακάριος του παρεχώρησε «*τήν άδειαν του τελειν τούς, κατά καιρόν, γάμους (στους Πεταλιούς) άνευ άδειάς*» του επισκοπικού έπιτρόπου Καρύστου, κατά τό επόμενο έγγραφο:

«Πρός τόν αιδεσιμώτατον κ. παπα-Μάρκον, οίκονόμον, έφημέριον κατά τό Β(ασιλικόν) κτήμα των νήσων Πεταλοί.

Διά τό δύσκολον τής μεταβάσεως των κατοίκων Πεταλιών εις Κάρυστον και μάλιστα έν καιρώ χειμῶνος, προς έκδοσιν άδειάς γάμου παρά του ήμετέρου κατά τόν δῆμον Καρύστου έπιτρόπου, έπαφίεμεν ύμιν τήν άδειαν του τελειν τούς κατά καιρόν γάμους άνευ άδειάς του ειρημένου έπιτρόπου Καρύστου, υπό τήν αυστηράν όμως τήρησιν των περι τούτου ιερῶν κανόνων και υπό ιδίαν ύμῶν εύθύνην εις τήν έλαχίστην παράβασιν τούτου, ήτοι περι συγγενείας και τ.λ.π., ώσαύτως και εις τό περι τής χρήσεως του νομίμου απαιτουμένου χαρτοσήμου, φυλλαττομένων και των ήμετέρων κανονικῶν δικαιωμάτων,

13. Αυτόθι, έγγραφο υπ' αριθμ. 27.

τῶν 3 τριῶν δραχμῶν, ἀδιαφόρως οἰουδήποτε βαθμοῦ
ὑπάρχει ὁ γάμος, εἴτε α', εἴτε β', εἴτε γ'.

Ἐν Κύμῃ τὴν 16 Ἰουνίου 1875
(Τ.Σ.) † ὁ Καρύστου Μακάριος»

Μέ ἄλλο ἔγγραφο-πιστοποίηση, ἰδίας ἡμερομηνίας,
ὁ ἐπίσκοπος ἀνέδειξε τόν Μάρκο Βεντούρη στό ἀξίωμα
τοῦ οἰκονόμου:

«Πιστοποιοῦμεν

Ὅτι προχειρίσαμεν τόν ἐν Πεταλίαις (κτῆμα τῆς
Α.Μ. τοῦ βασιλέως ἡμῶν Γεωργίου) πρεσβύτερον καί
ἐφημέριον Μάρκον, ἐκ τῆς νήσου Κιμῶλου, οἰκονόμον
τῆς, κατά τό βασιλικόν τοῦτο κτῆμα, μικρᾶς κοινότητος,
ἦτοι τῶν κατοίκων ἢ κολλήγων τῆς Α. Μεγαλειότητος.

Ἐπιδίδοται ὅθεν τό παρόν τῇ αἰδεσιμότητί του εἰς
δήλωσιν ὅπου δεῖ τοῦ ἱερατικοῦ βαθμοῦ εἰς ὃν προήχθη.

Ἐν Κύμῃ τὴν 16 Ἰουνίου 1875
(Τ.Σ.) † ὁ Καρύστου Μακάριος».

Τά ἀνωτέρω δύο ἐπίσημα ἔγγραφα τοῦ ἐπισκόπου
διεβίβασε στόν οἰκονόμο Μάρκο Βεντούρη ὁ ἐπισκοπι-
κός ἐπίτροπος Καρύστου μέ τό ἐπόμενο ἔγγραφό του:

«Ὁ Ἐπισκοπικός Ἐπίτροπος Καρύστου
Πρός

τόν ἐφημέριον τῶν Νήσων Πεταλιοί (κτῆμα τῆς Α.Μ.)
αἰδεσιμώτατον Μάρκον Οἰκονόμον.

Ἐγκλείστως σᾶς πέμπομεν τά, παρά τοῦ ἐπισκόπου,
σταλέντα ἔγγραφέα σας, ἦτοι τό τῆς προχειρήσεώς σας

εἰς οἰκονόμον καί τό περί γάμων, τά ὅποια ἅμα λάβετε
νά μᾶς ἀπαντήσετε πρός ἡσυχίαν μας.

Ἐν Καρύστῳ τήν 21 Ἰουνίου 1875
Ὁ Ἐπισκοπικός Ἐπίτροπος
(Τ.Σ.) Παπα-οἰκονόμος Παπαχατζῆς.

Προσφέρετε παρακαλῶ τούς εἰλικρινεῖς ἀσπασμούς
μας εἰς ἅπασαν τήν οἰκογένειάν σας, ὡς καί εἰς τόν
ἀξιότιμον κ.κ. Χρῆστον Χέλμην καί εἰς τόν καπετάν
Φουσέκη.

Ὁ ἴδιος
Παπα-οἰκονόμος Παπαχατζῆς».

Ὁ ἀναφερόμενος ἀνωτέρω Χρ. Χέλμης ἦταν ὁ ἐπι-
στάτης τῶν βασιλικῶν κτημάτων στούς Πεταλιούς μέ
τόν ὅποιο σύντομα ὁ παπα-Μάρκος δέν τά ἐπῆγε καλά.
Ὅταν δ' αὐτός τοῦ ζήτησε νά ἐγκατασταθεῖ στό ὑπάρ-
χον χωριό (ἀντί τῆς οἰκίας στήν ὁποία διέμενε μέχρι
τότε οἰκογενειακῶς) καί ὁ παπα-Μάρκος ἀρνήθηκε,
τοῦ ἀπηύθυνε τό ἐπόμενο (ἀνορθόγραφο) τελεσίγραφο:

«Πρός τόν ἐφημέριον τῶν Β. Πεταλίων Νήσων
Μάρκον Ν. Βεντούρην.

Ἐπειδή καί ἀρνήσθαι νά μετοικήσεται εἰς τό χωριόν
διά λόγους οὓς ὑμεῖς γνωρίζεται καί ἐπειδή ἡ οἰκία εἰς
ἤν κατοικεῖται σήμερον μοῦ ἀναγκαιοῖ δι' ὑπηρεσίαν
τοῦ Β. κτήματος καί ἐπειδή, ὡς ἔμαθον, προκειμένου
λόγου νά μήν μετοικήσεται εἰς τό χωριόν, προτιμᾶται
νά ἀπέλθεται ἐκ τῶν Β. Πεταλίων νήσων,

Εἰς τοῦτο λέγω νά πράξεται ὅτι εἶναι τό συμφέρον
σας, εἶσθαι παντί ἐλεύθερος, χωρίς νά διστάζεται.

Πεταλιοί τήν 10 Μαΐου 1876
Ὁ Ἐπιστάτης τῶν Β. Πεταλίων Νήσων.
(Τ.Σ.) Χ. Χέλμης».

Ἀπό τά ὑπάρχοντα, ἱκανοῦ ἀριθμοῦ, γραπτά στοι-
χεῖα τοῦ Ἀρχείου τοῦ ἱερέως δέν συνάγεται εὐθέως ὁ
λόγος ἢ οἱ λόγοι τῆς διαφορᾶς μεταξύ τῶν δύο ἀνδρῶν.
Ἡ ἐντολή, πάντως, τοῦ Χέλμη νά μετοικήσει ὁ παπᾶ-
Μάρκος καί ἡ οἰκογένειά του στό χωριό ἦταν πρόσχη-
μα γιά νά ἐξαναγκασθεῖ ὁ δεύτερος σέ παραίτηση.
Αὐτός ὅμως ἦταν σκληρό καρύδι καί ἔσπευσε νά γράφει
στόν Χέλμη ὅτι ἐγκαταλείπει τούς Πεταλιούς ἀφοῦ
προηγουμένως ἀποζημιωθεῖ, πρᾶγμα πού δέν δέχτηκε
ὁ Χέλμης μέ τόν ἰσχυρισμό ὅτι οἱ παραβαίνοντες τίς
ἐντολές τοῦ ἐπιστάτη «δέν ὑπόκεινται εἰς οὐδεμίαν ἀπο-
ζημίωσιν» (ἔγγραφό του τῆς 10 Μαΐου 1876).¹⁴

Τό ζήτημα δέν εἶχε, προσωρινά, συνέχεια καί ὁ
παπᾶ-Μάρκος δέν ἐγκατέλειψε τούς Πεταλιούς. Οἱ
σχέσεις τους ὅμως παρέμεναν τεταμένες, μέχρι πού τόν
Νοέμβριο ὁ Χέλμης ἀπέλυσε τόν ἐφημέριο μέ τό ἐπόμε-
νο ἔγγραφό του:

«Ἀριθ. 102

Πρός

τόν Ἐφημέριον τοῦ Β. Ναοῦ τῶν Βασιλ(ικῶν)
Πεταλίων Νήσων Μάρκον Ν. Βεντούρην.

14. Παράρτημα, ἔγγραφο ὑπ' ἀριθμ. 29.

Ἐπειδὴ καὶ κατὰ τὴν εἰκοστὴν πέμπτην τρέχ(οντος) ἐξέφερες ἐναντίον μου λόγους ἀνοικίους, σᾶς ἀπολύω ἐκ τῆς Βασιλικῆς ὑπηρεσίας, ὡς ἐφημέριος τοῦ Βασιλ(ικοῦ) Ναοῦ καὶ σᾶς προσκαλῶ ἵνα μοῦ παραδώσετε τὰ ἱερά ἄμφια τὰ ὁποῖα σᾶς ἐπαρέδωσα κατὰ τὴν 10 Μαρτίου 1874 καὶ νά ἀναχωρήσετε ἀμέσως ἐκ τοῦ Β. κτήματος οἰκογενειακῶς.

Ἐν Βασιλικαῖς Πεταλίαις Νήσοις τὴν 26 Νοεμβρίου 1876

Ὁ ἐπιστάτης τῶν Β. Πεταλίων Νήσων
(Τ.Σ.) Χ. Χέλμης»

Ἐπὶ τοῦ ἰδίου ἐγγράφου κάτω: (ἔγραψε ὁ παπᾶ-Μάρκος)

«Προσκυνῶ τὴν Σεβαστὴν Μεγαλειότητα μετὰ τῆς βασιλίσσης Ὑολγας καὶ Βασιλοπαίδων καὶ ἐπικαλοῦμαι τὴν προστασίαν τῶν δικαιωμάτων μου. Σέβομαι τὸ Στέμμα, διὰ δέ (τὴν) παῦσιν τὴν ὁποῖαν γράφεις δέν δέχομαι ἐκτός ἀπὸ τὴν προϋσταμένην ἀρχὴν μας.

Ὁ ἐφημέριος τῶν Βασιλικῶν Πεταλίων Νήσων
Μάρκος Ν. Βεντούρης».

Τὸ ζήτημα ἔφτασε καὶ σέ ἀνώτερα ἀνακτορικά κλιμάκια καὶ ὁ Χέλμης ἀναγκάσθηκε νά γράφει στὸν παπᾶ-Μάρκο ὅτι «δυνάμει τῆς ὑπ' ἀριθμ. 154 Διαταγῆς τοῦ Ἐπιμελητοῦ τῆς Β(ασιλικῆς) χορηγίας κυρίου Α. Καλίνσκη σᾶς ἐπαναφέρω εἰς τὴν θέσιν εἰς ἣν εἴσθε πρότερον μέ ὅλα τὰ πρῶν δικαιοώματά σας». (30-11-1876).¹⁵

15. Αὐτόθι, ἔγγραφο ὑπ' ἀριθμ. 30.

Εἶχε ὅμως τοῦτος βάλει σκοπό νά διώξει τόν ἱερέα ἀπό τούς Πεταλιούς καί, πρὸς τοῦτο, σέ συνεννόηση μὲ «τὴν προϊσταμένην του ἀρχή», εἰδοποίησε τόν παπᾶ-Μάρκο ὅτι «ἡ ἐκλεσάρισα» τοῦ ναοῦ ἀπολύθηκε «ἐκ τῆς ὑπηρεσίας» καί ὅτι «ἡ καθαριώτης τῆς ἐκκλησίας ἀνατίθεται εἰς τὴν ἐνδεσιμότη σας προσθέτοντας 10 δραχ. κατὰ μῆνα περιπλαῖον παρ' ὅτι λαμβάνετε». ¹⁶ Ἡ ἐνέργεια αὐτὴ ἀποσκοποῦσε στὴ μείωση τῆς ἀξιοπρέπειας τοῦ ἱερέα, ὁ ὁποῖος ἄρχισε πλέον νά μετρᾷ τίς ἡμέρες παραμονῆς του στοὺς Πεταλιούς. Φαίνεται ὅμως πῶς δέν ὑπέβαλε παραίτηση προκειμένου νά ἀναγκάσει τούς ἀνακτορικούς νά τόν ἀπολύσουν αὐτοί γιὰ νά ἀξιώσει ἀποζημίωση. Παρέμεινε λοιπὸν στὴ θέση του μέχρι πού, περί τίς 20 Ἰανουαρίου 1878, εἰδοποιήθηκε ὅτι ἀπολύεται. Τότε ἔγραψε στὸν Ἐπιστάτη Πεταλιῶν τὸ ἐπόμενο γράμμα:

«Πεταλίως Πρὸς τὸν Ἐπιστάτην
τὴν 21 Ἰανουαρίου 1878 τῶν Βασιλικῶν Πεταλιῶν Νήσων

Κύριε ἐπιστάτα ἐπειδὴ καί κατὰ διαταγὴν τοῦ κυρίου Διευθυντοῦ τῶν Βασιλικῶν κτημάτων κυρίου Μίντερ βλέπω ὅτι παύομαι κατὰ τὰ τέλη Ἰανουαρίου σᾶς παρακαλῶ νά μοί χορηγήσετε τὴν ἄδειαν διὰ νά μεταβῶ εἰς Ἀθήνας διὰ νά οἰκονομήσω οἰκίαν διὰ τὴν οἰκογένειάν μου.

Ὁ ἱερεὺς τῶν Βασιλικῶν Πεταλιῶν Νήσων
Μάρκος Ν. Β(εντούρης), οἰκονόμος».

16. Αὐτόθι, ἔγγραφο ὑπ' ἀριθμ. 31.

Πηγαίνοντας για τήν Ἀθήνα ὁ παπᾶ-Μάρκος πέρασε ἀπό τήν Κάρυστο ὅπου ἐνημέρωσε τόν ἐπισκοπικό ἐπίτροπο γιά τά διατρέξαντα. Ὁ ἐπίτροπος, ἀφοῦ ἐπῆρε τήν ἔγκριση τοῦ ἐπισκόπου Καρυστίας, παρέδωσε στόν παπα-Μάρκο τό ἐπόμενο πιστοποιητικό:

«Ἀριθ. 4 Βασίλειον τῆς Ἑλλάδος
Ὁ Ἐπισκοπικός Ἐπίτροπος Καρύστου

Πιστοποιεῖ ὅτι

ὁ ἱερεὺς Μάρκος Ν. Βεντούρης, οἰκονόμος, ἐφημέριος μέχρι τοῦδε τῶν Νήσων Πεταλίων, κατά τό διάστημα τῆς διαμονῆς του ἐν τῇ περιφερείᾳ μου, ἐπεδήξατο διαγωγὴν ἀνεπίληπτον καί ἀξίαν τοῦ σχήματός του, κοινωνικῶς καί θρησκευτικῶς.

Διό τῆ αἰτήσει του τῶ δίδεται τό παρόν.

Ἐν Καρύστῳ τὴν 7 Φεβρουαρίου 1878
Ὁ Ἐπισκοπικός Ἐπίτροπος Καρύστου
(Τ.Σ.) Παπαοικονόμος Παπαχατζῆς».

Ἔτσι ὁ παπᾶ-Μάρκος Βεντούρης, μετὰ παραμονή τεσσάρων χρόνων στοὺς Πεταλιούς, ἐπέστρεψε στήν Ἀθήνα, ὅπου ὁ μητροπολίτης Ἀθηνῶν Προκόπιος τόν τοποθέτησε στίς 21 Μαρτίου 1878 τρίτον ἐφημέριο, «προσωρινῶς», στήν ἐνορία τῶν Ταξιαρχῶν.¹⁷

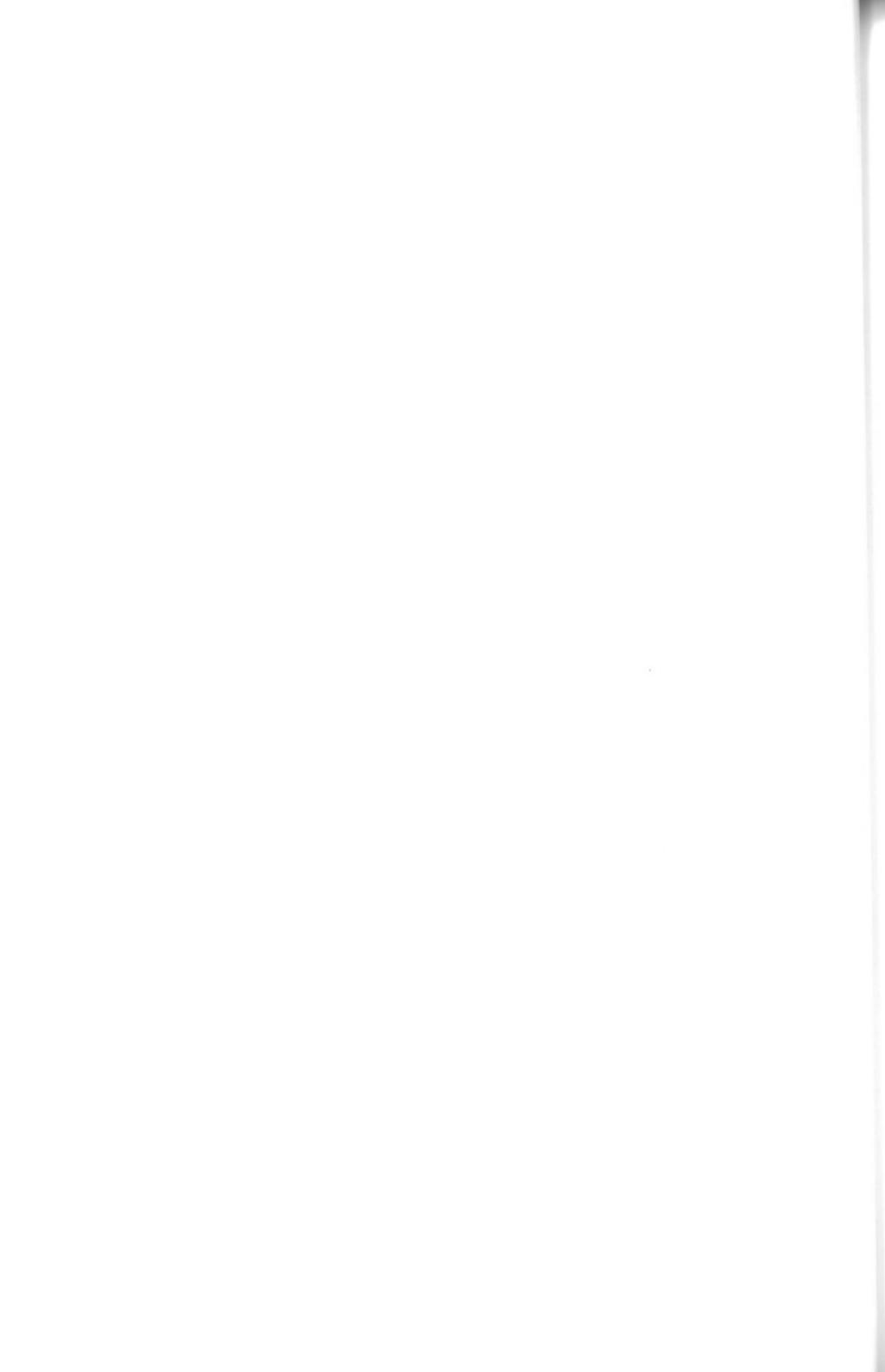
Γιά τήν περαιτέρω ἐφημεριακὴ ὑπηρεσία του στή μητρόπολη Ἀθηνῶν δέν ἔχομε ἄλλες ἱστορικές μαρτυρίες. Φαίνεται πῶς ἐξακολούθησε νά ἐφημερεῖ ἐκεῖ γιά κάποια ἀκόμη χρόνια, ἴσως γιά λόγους οἰκογενειακοῦς

17. Αὐτόθι, ἔγγραφο ὑπ' ἀριθμ. 32.

(ὅπως οἱ σπουδές τοῦ γιοῦ του Νικόλαου στή Νομική Σχολή, στήν ὁποία ἐγγράφηκε στίς 15 Ὀκτωβρίου 1883) καί ἀκολούθως ἐπέστρεψε στήν Κίμωλο. Στό νησί του ἱερούργησε στό ναό του τοῦ Σωτῆρος Χριστοῦ καί περί τό ἔτος 1900 ἀνεχώρησε τοῦ κόσμου τούτου.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΕΓΓΡΑΦΩΝ

«1779 Ἀπριλλίου πρώτη. Κύμouλος

† Τὴν σήμερον διὰ τοῦ παρόντος γράμματος φανερώ-
νω καὶ δηλοποιῶ ἐγώ³ Μαρινιῶ θυγάτηρ τοῦ Κύργιακά-
κη ποτέ παπα Φραγκούλη Γλυκοφρύδη καὶ γυνή⁴ ποτέ
Γιωργάκη τοῦ Μαθιοῦ, ἔμπροσθεν τῶν παρόντων ἀξιοπύ-
στων μαρτύρων ὅτι⁵ πῶς ἐσυμφωνήσαμεν ἀναμεταξύ μας
μέ τόν αἰδεσιμώτατον παπα κύρ Γιζέπο⁶ Κυπριανό καὶ
δίδω πρὸς αὐτόν, ἤγουν πουλῶ τό μερτικόν μου τὴν
ἐκκλησίαν τόμ⁷ Σωτήρα Χριστόν, ἤγουν τὴν ἐμίσυν τό
προυκί μου γονικὴν μου κατὰ τό ἀναβαντάριό μου καὶ
διά⁸ πρέτζιο τῆς αὐτῆς ἡμίσης ἐκκλησίας ἐσυμφωνήσαμεν
ἀναμεταξύ μας διὰ γρόσα⁹ τόν ἀριθμόν πενήντα, ἥτοι γρ.
50, τά ὁποῖα τά ἔλαβα εἰς χεῖρας μου με¹⁰ τρητά. καὶ
ἀπὸ τὴν σήμερον καὶ εἰς τό ἐξῆς νά εἶναι καὶ ἀγροικιέται
κύριος καὶ καθολικός νοικο¹¹ κύρης ὁ αὐτός παπα-κύρ Γι-
ζέπος τῆς αὐτῆς ἱερᾶς μονῆς, τόσον εἰς τὴν αὐτὴν ἐκκλη-
σίαν¹² ὅσον καὶ εἰς κάθε της δικαίωμα, ἤγουν ἱερά, κα-
μπάνα, βιβλία, ἐορτές καὶ εἰς κάθε ἕτερον¹³ δικαίωμα, μὴ
ὑπὸ τινος ἐνοχλούμενος, τόσον ὁ αὐτός ἱερεύς, ὅσον καὶ οἱ
κληρονόμοι διά¹⁴ δοχοί του, ξεκαθαρίζοντας προσέτι ἀνά-
μεσόν μας ὅτι νά ἔχη χρέος ὁ αὐτός ἱερεύς¹⁵ νά κάμνη τά
χρειαζόμενα τῆς ψυχῆς μου, ἤγουν τό σαρανταλείτουργό
μου καὶ τό σαββάτισμά¹⁶ μου. οὕτως ἐσυμφωνήσαμεν
ἀναμεσόν μας, ὅθεν καὶ εἰς ἔνδειξιν ἀληθείας ἐγεινῆ τῶ¹⁷
παρόν, ὑπογράφοντάς το καὶ παρακαλετοί μάρτυρες εἰς
ἀσφάλειαν καὶ τά ἐξῆς.

¹⁸- ἐγώ Μαρινιῶ τοῦ κύργιακάκη ἡ ἄνωθεν στέργω
τά ἄνωθεν καὶ βεβαιῶνω μέ τό σημεῖον τοῦ¹⁹ τιμίου

σταυροῦ, ὁμοίως καί τά παιδιά μου παρόν στέργουν ὡς ἄνωθεν †

|²⁰- οἰκονόμος κιμηίου Σάρδης μαρτυρῶ

|²¹- σακελλάριος Βενιέρης μαρτυρῶ

|²²- παπαγεώργης Σαλιβαράς μαρτυρῶν

|²³- Κωνσταντάκης τοῦ Μαθιοῦ Καντζός μαρτυρῶ

|²⁴- Νικηφόρος ἱερομόναχος ὁ καί πνευματικός

πα²⁵ρακαλετός ἔγραφα τά ἄνωθεν²⁶ καί βεβαιῶνω

Κατετέθη ὁ ἀρμόδιος χάρτης δρχ. 1.
ἐν Ἀθήναις 14 Φλεβαρίου 1868
(Τ.Σ.) Ὁ β^{ος} γραμματεὺς
(ὑπογραφή)»

2. ΑΒΑΝΤΑΡΙΟ ΤΗΣ ΑΝΕΖΑΣ ΓΛΥΚΟΦΡΥΔΗ

«Εἰς δόξαν Θεοῦ.

Ἀναβαντάριον ὁποῦ κάμνω τῆς θυγατέρας μου Ἀνέζας καί πρῶτον μὲν τῆς ἀφήνω³ τήν εὐχήν τῆς Παναγίας τῆς Ὁδηγήτριας καί τῶν ἁγίων πάντων, ἔπειτα δέ τῆς μάνας τῆς⁴ καί ἐμένα τοῦ ἁμαρτολοῦ καί δεῦτερον τῆς ἀφήνω τά ἀκόλουθα.

|⁵ Τό ὀσπίτιον εἰς τήν κάτω ρούγαν ὡς καθῶς εὐρίσκειται.

|⁶ Τό χωράφι εἰς τόν ἅγιον Φτάθη.

|⁷ Τό χωράφι εἰς τό Κάτω Κλήμα.

|⁸ Τό χωράφι εἰς τήν Ἀγίαν Φωτεινήν.

|⁹ Τό χωράφι εἰς τοῦ Γιώννη, εἰς τόν Ταρλά ἀπό τήν Χαλικά καί μέσα.

|¹⁰ Τό χωράφι εἰς ταῖς Πλάκαις.

|¹¹ Τό ἀμπέλι εἰς τό Κλήμα.

|¹² Τὴν φυτιάν εἰς τὴν Μπονάτζα.

|¹³ Τὸ χωράφι εἰς τὴν Καψάλαν.

|¹⁴ Τὸ χωράφι εἰς τοῦ Μπατήστα.

|¹⁵ Τὴν θημωνιάν εἰς τὸν Ἅγιον Βλάσην.

|¹⁶ Τὴν πακία (;) εἰς τὴν Θεοσκεπάστην.

|¹⁷ Τὴν ἐλιά ὅπου εὐρίσκεται εἰς ταῖς Μάντραις, μέ-
σα εἰς τὸ χωράφι τῆς Μαρίας.

|¹⁸ Δύω ζάραις μεγάλαις καὶ μίαν μικρήν.

|¹⁹ Ἀκόμη τῆς ἀφήνω καὶ τὸ πρᾶγμα τῆς κιαράτζας
της νά τὸ τρώγη ἕως νά ἔλθῃ εἰδηση²⁰ ἀπὸ τὰ παιδιά
της, καὶ ὅταν ἔλθουν τὰ αὐτὰ παιδιά νά γυρεύγουν τὸ
πρᾶγμα, νά δίδῃ τῆς Μαρίας γρόσια ἐξήντα πέντε ὅπου
ἐπλήρωσα ἐδῶ διὰ τὴν ἀδελφὴν μου τὴν Ἀνέζα|²¹ θέλει
ἔχει ἀκόμη τὴν ἄδειαν ἢ ἄνωθεν θυγάτηρ μου Ἀνέζα νά
πάρῃ ὅτι ἄλλοι²² πρᾶγμα θέλει ξεσκεπάση ὅτι ἔχω εἰς τὰς
χείρας μου, πάντοτε ὅμως θέλει εἶναι²³ χρεώστης ἢ αὐτὴ
θυγατέρα μου νά δίδῃ τῆς κιαράτζας της Φλουρέζας δέκα
πινά²⁴κια γέννημα καὶ μετὰ τὸν θάνατον τῆς κιαράτζας
της θέλει κάμνει καὶ διὰ τὴν ψυχὴν της.

|²⁵ Ἀπὸ τὸ χωράφι ὅπου δίδω εἰς Λεμπούνια τῆς ἀνε-
φιᾶς μου Εἰρήνης, δέν θέλει ἔχει²⁶ καμμίαν ἐξουσίαν ἢ
θυγάτηρ μου Ἀνέζα, ἀλλὰ μόνον μένει τέλεια οἰκοκυ-
ρά²⁷ εἰς ὅλα τὰ ἄνωθεν φανερωμένα πράγματα, μέ
συμφωνιάν ὅμως (καθὼς καὶ αὐτὴ²⁸ τὸ δέχητε) ὅτι ζώ-
ντας ἐγὼ καὶ ἡ σύζυγός μου, θέλει μᾶς γνωρίζει ὡς
οἰκοκυραίους²⁹ χωρὶς ὅμως νά ἡμποροῦμε νά πουλήσω-
με, οὔτε νά χαρίσωμε τινός τὸ παραμικρόν³⁰ καὶ μετὰ
τὸν θάνατόν μας, τότε θέλει μένει ὡς ἄνωθεν εἶπον τέ-
λεια οἰκοκυρά καὶ³¹ διὰ βεβαίωσιν τὸ καθ' ἑνός κάμνω
εἰς τόπον τῆς ὑπογραφῆς μου τὸ σημεῖον τοῦ³² σταυροῦ
μὴν ἐξεύροντας νά γράψω ἐν παρρησίαν μαρτύρων.

133 Τριέστι τῆ 20 Μαΐου 1803

134 ὁ σταυρός † ἐμοῦ τοῦ πατρός Φραγγούλη Γλυκοφρίδη

135 ὁ σταυρός † ἐμοῦ τῆς θυγάτηρ τοῦ ἄνωθεν.

136 Ἐμμανουήλ Δεδέπαστες μάρτυρας εἰς τοὺς δύο σταυρούς»

Συνημμένο τό ἐπόμενο:

«1806 Νοεμβρίου 20 Κύμιλος

Ἐπαραστάθηκαν ἔμπροστέ μου ὁ σιὸρ Φραγκουλάκις Γλυκοφρύδης καί ἡ κόρη του³ Ἀνέζα καί ὁ γαμπρός του χατζῆ-Νικόλας ἔστοντας καί νά ἔχειαν ὀλίγη διαφορά⁴ ἀναμεταξύτως κύρης μέ παιδιά μέ τοῦτο ἔσυμφώνησαν πάλι ἀναμεταξύτους⁵ καί θέλει μέ καλή της γνώμη ἡ κόρη του Ἀνέζα ὁμοῦ μέ τόν ἄντρα της χατζῆ⁶ Νικόλα καί ἀφίνει τό σπίτι της τό κατόγιον, ὁποῦ τῆς ἔχει προικισμένο, τῆς ἀδερ⁷φῆς της τῆς Μαρίας, ὁμοῦ μέ τόν ἄντρα της Χατζηνικόλα καί ἀπό τήν σήμερον⁸ καί εἰς τό ἐξῆς νά εἶναι κύρια νοικοκυρά στό κατόγιον σπίτι ἡ ἀδερφή της ἢ⁹ Μαρία ὡς εὐρίσκεται, χαρίσει το νά τό κάνει ὡς θέλει καί βούλεται ὡς πρᾶμα ἐδικό¹⁰ της καί ἀπό τήν σήμερον καί εἰς τό ἐξῆς νά μὴν ἔχει νά κάνη τίποτες ἡ ἀδερφή της¹¹ ἢ Ἀνέζα καί ὁ ἄντρας της χατζῆΝικόλας εἰς αὐτό το σπίτι καί διά τό βέβαιον¹² τῆς ἀληθείας δίνω τήν μπαρόν μου ὑπογραφή καί βεβαίωση

Βασίλης Σάρδης βεβαι¹³ώνω τά ἄνωθεν»

3. ΔΙΑΘΗΚΗ ΤΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΩΣ ΓΕΡΩΝ. ΡΑΦΟΥ

«Τό ἴσον τοῦ γράμματος εἰς τούς 1815 Σεπτεμβρίου
2 Κύμιλος

† Ἐπειδή καί νά εὐρίσκωμαι ἐν ἀσθενία κατάκοιτη εἰς τήν κλίνημ³ ἐγώ τό Κωνσταντινῶ κόρη τοῦ παπα-Ἰζέπου, γυνή τοῦ Ἰζέπου⁴ Γερωνυμάκη Ράφου καί φοβούμενη τόν ἄωρον θάνατόν μου⁵ τύχη καί μέ σύρη αἰφνίδια, ἐπροσχάλεσα τόν παπά μου⁶ καί πνευματικόν μου καί εἶπα τόν λογισμόν μου ἐμπροσθεν⁷ εἰς τόν θεόν καί εἰς τήν παναγίαν μου τήν παρθένον καί εἰς ὁ⁸λους τούς ἀγίους καί εἰς τόν πνευματικόν μου· πρῶτον ζητῶ εὐχή⁹ εὐλογία ἀπό τόν ἀρχιερέα μας καί συχώρησιν ἀπό ὄλλους τούς¹⁰ ἀγίους ἱερεῖς καί ἀπέ ὄλλους τούς Χριστιανούς καί συχωρῶ καί ἐγώ¹¹ ὡς ἄνθρωπος ὁποῦ ἤμουν εἰς τόν κόσμον τόν μάταιον· ἐ¹²πειτα λέγω νά μέ ἐνταφιάσουν εἰς τοῦ παπα μου τήν ἐκκλησίαν¹³ τόν Σωτήρα Χριστόν, ὁποῦ εἶναι ἡ μάνα μου, ἄντρας μου καί τά παι¹⁴διά μου. καί ἀφίνω διά τήν ψυχήν μας τοῦ δεσπότη μας νά μᾶς¹⁵ λειτουργᾶ εἴκοσι γρόσια ἐμένα καί τοῦ ἀντρός μου· τοῦ παπα μου¹⁶ εἴκοσι γρόσια νά μᾶς γράφη καί εἰς τήν ἀγίαν Πρόθεσιν¹⁷ εἰς τήν Ὁδηγήτριαν μία πρόθεση καί εἰς τούς Ἀγίους Ἀναργύρους¹⁸ μία πρόθεση καί μία εἰς τόν ἀφέντη τόν Χριστόν· μισό¹⁹ σαραντάρι τοῦ ἀγίου οἰκονόμου καί ἕνα γρόσι κάθε ἱερέως²⁰ νά μᾶς ἐσυχωροῦν καί ἐμᾶς· ἀκόμα λέγω ἐπειδή καί τά²¹ παιδιά μου ἦταν παντρεμένα καί εἶναι ξεμερασμένα ἀσέχουν τήν²² εὐχή μου, ἡ Μαρία καί Μαργαρίτα καί ὁ μαῦρος ὁ μακαρίτη²³ ὁ Γερώνυμος. δέν τονε βαστῶ τίποτες, περό ὁ

Γερώνυμος εἶχεν ὀγ²⁴δόντα γρόσια καὶ ἡγραφέν του
 καὶ ἀφέντης του εἴκοσι τὰ ἕκαμεν²⁵ ἑκατό· ἐκεῖνα τὰ
 εἴκοσι γρόσια ἔχουν νά λάβουν τὰ παιδιὰ του. |²⁶ ἀκόμα
 λέγω τό μαγαζί μου ὄξω εἰς τή Σωτήρα νά εἶναι τῆς²⁷
 Μαρίας μέ τήν εὐχή μου, περό νά ἔχη χρέος ἀπαραιτή-
 τω²⁸ σέ ὅποιον πρόσωπο πέσει, νά μέ λειτουργᾶ κάθε
 χρόνον ὅπου θά χρονή²⁹σω. ἀκομα ἡ Μαργαρίτα ἄς
 ἔχη τήν εὐχή μου νά πέρνη τό μερ³⁰δικόν ὅπου μᾶς
 ἔχουν εἰς τήν Ἑπόλιβον μέ τήν εὐχή μου καὶ ἄς κάνη³¹
 καὶ ἐκείνη ἕνα ἀντιδέρκι ἀρτοπλασία τοῦ Θεολόγου τό
 Σεπτέμβρη. |³² μέσα εἰς τήν ἐκκλησίαν μας τόν Σωτήρα
 Χριστόν νά μνημονεύουν μας³³ καὶ ἐμᾶς |³⁴ τοῦ υἱοῦ
 μας τοῦ Γιάννη τοῦ δίδω τήν εὐχή μας καὶ ἐμένα καί
 τοῦ κυροῦ του³⁵ καὶ ὡς καθώς τοῦ εἶπεν ἀφέντης του τό
 πρᾶμα ὅπου εἶναι εἰς τό χέρι³⁶ μας ἐδικόν του μέ τήν
 εὐχή μας τό χωράφι εἰς τήν Ἄσπρη Σπηλιάν³⁷ ὡς κα-
 θώς εὐρίσκεται μέ τό μελισσοκήπι καὶ τὰ δεντρά ὅπου
 εἶναι μέσα. |³⁸ τό κομάτι τ' ἀμπέλι εἰς τήν Μπονάνζα
 πλησίον τοῦ ἀδελφοῦ του³⁹ Γερώνυμου. καὶ τὰ χωρά-
 φια εἰς τόν Ἄγιον Νικόλαον ὡς καθώς εὐ⁴⁰ρίσκονται
 μέ τήν εὐχή μας καὶ τό ἀμπελάκι εἰς τό Κλήμα περό⁴¹
 νά ἔχη χρέος νά λειτουργᾶ τόν ἀδελφό του τόν Δημή-
 τρη ὅτι εἶναι φώτισή του⁴² κάθε χρόνον ὅπου χρονί-
 σουν. καὶ ἡ θεμονιά του εἰς τή Στράτα ὅπου⁴³ ἀνεβαί-
 νομε εἰς τούς Μύλους μέ τό κημπαράκι μέ τήν εὐχή
 μου⁴⁴ πλησίον τοῦ ἀδελφοῦ του Γερώνυμου. ἀκόμα τό
 σπίτι τοῦ πάπου του⁴⁵ τοῦ Γιαννᾶ εἰς τήν κοντράδα τοῦ
 Χρυσσοτόμου ἀνωγάρης ἡ Μαρία τοῦ Δημήτρη⁴⁶
 Μούρμουνα μέ τήν εὐχή μας. ἔχει νά πέρνη ὁ Γιάννης
 μου τή ζάρα⁴⁷ τή μεγάλη καὶ μία τῶν ἐλῶν καὶ μία
 τοῦ μελιοῦ καὶ ὅλα του τά⁴⁸ χρειαζόμενα πού τοῦ χρει-

άζονται καί τό κτῆμα του, τό χαρανί του τό⁴⁹ μεγάλο καί τά ἄσπρα ὅπου μᾶς χρεωστοῦν καί ἔχει νά πλερώνη τά⁵⁰ ψυχικά μας καί ὅπου ἔχομε νά δώσωμεν, τά δέ λοιπά ἐδικά του μέ⁵¹ τήν εὐχή μας καί διά τό βέβαιον τῆς ἀληθείας θέλει τό ὑπογράφου⁵² καί παρακαλετοί μάρτυρες καί τά ἐξῆς. ἀκόμα ὁ γιός μου ὁ Γιάννης⁵³ ἔχει νά λειτουργᾶ τόν πατέρα του κάθε ὅπου χρονίσουν καί νά ἀνάφτη⁵⁴ καί τό καντήλι μας καί ἀσέχη τήν εὐχή μας.⁵⁵ πάλι ἄν θέλη ὁ Γιάννης μας καί θέλει νά δόση τῶν ἀδελφῶν του καί⁵⁶ μία ἐλαία ἐκεῖνες ὅπου θέλει, καλῶς, ἡδέ ἄς κάμη ὡς θέλει

⁵⁷ + οἰκονόμος Σάρδης μάρτυρας.

⁵⁸ παπα-Νικόλαος Ἀφεντάκης μάρτυρας.

⁵⁹-Κωνσταντινιῶ ἡ ὀπιστεν μέ τήν εὐχή μας

⁶⁰ ἐμένα καί τοῦ Κυροῦ του Ἰζέπου Ράφου ἐβάλαμεν

⁶¹ τόν παπά μου καί ἔγραφε μέ τήν εὐχήν μας

⁶² παπά Ἰζέπος Κυπριανός καί πνευματικός

⁶³ μέ θέλημά της ἔγραφα καί οὕτως μαρτυρῶ»

4. ΠΩΛΗΣΗ ΧΩΡΑΦΙΟΥ ΣΤΟΝ ΔΗΜΗΤΡΗ ΒΕΝΤΟΥΡΗ

«1817 Αὐγούστου 26 Κίμηλος.

Διά τοῦ παρόντος μου γράμματος δηλοποιῶ ὁ κάτωθεν ὑπογε³γραμμένος Γιάκουμος Σάρδης ὅτι θέλω μέ ἐκουσία μου⁴ γνώμη καί αὐτοθέλητος προαιρέσει καί ἓνα χωράφι ὅπου⁵ ἔχω ὀνομαζόμενο πέρα εἰς τίς Κορακιές καί τό πουλῶ⁶ εἰς τέλεια πούληση τοῦ Δημήτρη Βεντούρη διά γρόσια⁷ 25 λέγω εἴκοσι πέντε, τά ὅποια τά ἔλαβα μετρητά⁸ εἰς χειρας μου πλησίος ὁ ἴδιος ὁ ἀγοραστής καί ἀ⁹ποξενόνομαι ἀπό τό αὐτό πρᾶμα ἐγώ

καί οἱ κληρο¹⁰νόμοι μου καί εἶναι κύριος καί καθολικός
νοικοκύρης¹¹ ὁ ἄνωθεν ἀγοραστής προυκίσει τό χαρίσει
το νά τό κά¹²νη ὡς θέλει καί βούλεται ὡς πρᾶγμα ἐδι-
κόν του καί τῶν¹³ κληρονόμων του νά μήν ἤμπορῇ κα-
νένας νά τόν ἐ¹⁴νοχλήσῃ καί διά στερέωσιν ἀληθείας
ἔγινε τό παρόν¹⁵ ὑπογεγραμμένο δι' ἀσφάλειαν:

Ἰ¹⁶ Ἐγώ Γιάκουμος Σάρδης στέργω τά ἄνωθεν μέ¹⁷
τό σημεῖον τοῦ σταυροῦ †

Ἰ¹⁸ Δημήτρης τῆς Κάνελας υἱός ὑπογράφω¹⁹ μέ τό
σημεῖον τοῦ σταυροῦ †

Ἰ²⁰ Καγώ ὁ γράφας οἰκο²¹νόμος Ἀφεντάκης»

5. ΑΒΑΝΤΑΡΙΟ ΤΟΥ ΑΝΕΓΝΩΣΤΗ ΑΓΓ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ

«Εἰς τοὺς 1818, εἰς δόξαν Χριστοῦ ἀμήν, Ὁκτωμ-
βρίου 30, Κύμιλος

Ὡρα καλή καί εὐλογημένη κύριε ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστέ
καί³ Παναγία μου Θεοτόκε, ἅγιοι πάντες καί Ἅγιο
Κωνσταντῖν² ἰσαπόστολε καί Ἅγία Ἐλένη καί Ἅγιο
Προκόπιε καί ἡ εὐχή³ τῶν γονέων μας καί τοῦ κυροῦ
του καί τῆς μάνας του καί ἐμένα⁴ τοῦ πάπου του καί τῆς
λαλᾶς του τῆς παπαδιᾶς καί πάντων τῶν⁵ ἀγίων, ἀβα-
ντάριο ὀποῦ κάνω ἐγώ ὁ πάπος του ὁ παπᾶ Ἰζέπος⁶ Κυ-
πριανός τοῦ ἔνκονά μου τοῦ Ἀνεγνώστη τοῦ Ἀγγελά-
κη⁷ τοῦ υἱοῦ τά ὅσα τοῦ δίδω προυκία μέ τήν εὐχή τοῦ⁸
πατρός (;) Χριστοῦ καί τήν ἐδική μου - ἀρχή.

Ἰ⁸ Ἐπειδή καί νά μήν εἶναι ἀπό τά παιδιά μου νά
γένῃ παπᾶς κανεῖς τω⁹ καί φαίνεται αὐτό τό παιδί τό
ἔμαθα τά γράμματα καί ἐ¹⁰θράφη ἀποκάτω μου μέ τήν
εὐχή μου, τοῦ δίδω τήν ἐκκλη¹¹σίαν μου τοῦ Σωτῆρος
Χριστοῦ μέ ὅλα τῆς τά δικαιώματα¹² ὅξω καί μέσα, μέ

ιερά της, μέ χαρτιά της, μέ ἐγιορτάδες¹³ μέ τήν εὐχήν μου, περό νά γροικᾶται ἡ ἐμισή ἐδική μου¹⁴ εἰς τήν ἐξουσίαν μου ὅσοποτας ζῶ ἐγώ καί μετά τόν θάνα¹⁵το μου νά εἶναι κρατημένος νανάφτη τό καντῆλι μου¹⁶ στήν Παναγία μας καί τίς λειτουργίες μας κάθε ὁποῦ χρονί¹⁷σομεν, τόσον ἐμένα ὅσο καί τῆς λαλαῶς του καί μέ τήν¹⁸ εὐχήν μου ἐδική του καί νά κάνη καί μία ἐορτή ὅποια¹⁹ θέλει. δίδω του τό κατώϊ τό σπίτι εἰς τήν κοντρά²⁰δα τοῦ ἀγίου Νικόλαου διά μαγαζέ του μέ τήν εὐχή μου²¹ δίδω του τό χωράφι μου καί τ' ἀπάνω κλῆμα μέ τήν εὐχή μου²², περό νά μνημονεύη Ἀντρέου καί τῶν γονέων²³ μέ τήν εὐχή μου τό χωράφι εἰς τίς ὀκτώ πλησίον θυ²⁴μάκισ τοῦ μάστρο Μάρκου. δίδω του καί τό λι²⁵βαδάκι εἰς τίς Δέκας πού ἔχω ἀγοραστό ἀπό τ' Ἀν²⁶τριά τοῦ γαμπροῦ μου. δίδω του καί τό ἀμπέλι εἰς²⁷ τήν Μπονάτζα τά δύο μερτικά τῆ Φυτιά τήν²⁸ ἀπό πάνω νά εἶναι ἐμένα εἰς τήν ἐξουσίαν μου καί μετά τό²⁹ θάνατό μου ἄν μέ κοιτάξη σάν γονιό θέλει τόν κυτάξω καί³⁰ ἐγώ σάν παιδί μου καί ὅτι ἄλλο με φωτίσει ὁ θεός καί πάλι τήν³¹ εὐχή μου

|³² ἐγώ ὁ παπα Ἰζέπος Κυπριανός βεβαιῶ τά γραφέντα
|³³ μέ τήν εὐχή μου.

|³⁴ ἀκόμα τοῦ δίδει καί ἡ μάνα του τήν εὐχή τοῦ κυροῦ του καί τήν ἐδι³⁵κή της καί τοῦ δίδει τό ἀμπέλι εἰς τό Κάτω Κλῆμα ὡς κα³⁶θώς εὐρίσκεται, τά χωράφια εἰς τόν Ἅγιον Βασίλειον³⁷ καί τό χωράφι εἰς τόν Πιάδο εἰς τά Πράσα, πλησίον³⁸ Γιάκουμος Σάρδης, ἕνα κρεβατοστρώσι, τά ροῦχα τῆς μα³⁹σαριαῶς του ἀπότι ἔχουν καί τήν εὐχή της (δυσανάγνωστη)

|⁴⁰ μέ τήν εὐχή μου βεβαιῶ.

|⁴¹ τό βουτζί του καί δύο ζάρες

|⁴² τό χαρανί του καί ὅτι τοῦ χρειάζεταιται

|⁴³ σάν οἰκοκύρης.

|⁴⁴ (δυσνόητη γραφή)

|⁴⁵ (δυσνόητη γραφή)

|⁴⁶ (δυσνόητη γραφή)»

Σέ ἄλλο φύλλο χάρτου ἐπισυνημμένου:

«'Ανήκει εἰς τό συνημμένον προικοσύμφωνον ἀπό
30 Ὀκτωβρίου 1818 συνταχθέν ἐν Κιμώλω ὡς μέσον
ἀποδείξεως

Ἐν Ἐρμουπόλει τήν 19 Ἀπριλίου 1865

Ὁ Ταμίας Σύρου
(Τ.Σ.). (ὑπογραφή)»

6. ΔΙΑΘΗΚΗ ΤΟΥ ΠΑΠΑ ΙΖΘΠΟΥ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ

«Ἐπειδή καί οἱ ἀνθρώποι εἶναι ὑποκείμενοι εἰς τόν θά-
νατον,² Φοβούμενος καί ὁ παπαῖ-Ἰζέπος Κυπριανός,
ὄντας νά εἶναι γηραλαῶς,³ μή τύχει ἄπαξ καί αἰφνιδίως ὁ
θάνατος καί τόν εὔρει ἀδιόρθωτον, ἔτι⁴ σώας ἔχων τάς
φρένας καί τόν νοῦν ὑγιῆ, ἐπροσχάλεσε τόν πνευμα⁵τικόν
καί εἶπε τόν λογισμόν του καί προσχάλεσε καί τήν ἡμῶν
τα⁶πεινότητα διά νά παραγκεῖλη καί νά καταγράψῃ τό τέ-
λος τῆς γνώμης του⁷ ὅποτε ἤθελε τονε καλέση ὁ Κύριος,
ζητᾶ εὐχή καί συχώρηση ἀπό τόν ἀρχιερέ⁸α μας καί ἀπό
ὄλλους τούς ἅγιους ἱερεῖς καί ἀπό ὄλον τόν κόσμον καί
εὐ⁹χεται καί συγχωρεῖ τους καί αὐτός ὡς ἀνθρωπος καί
ἱερεὺς πού ἔζησε εἰς¹⁰ αὐτόν <τόν> μάταιον κόσμον· ἔπειτα
λέγει καί ὀρίζει μετά τήν αὐτοῦ ἀποβίω¹¹ση νά ἐνταφιά-
σουν τό ταπεινό σῶμα του εἰς τήν ἐκκλησία του εἰς τήν
Σωτήρα¹² Χριστοῦ καί νά κάνῃ ὅλα τά χρειάζόμενα τῆς
φυχῆς μου ὁ ἔγγκονάς μου¹³ ὁ παπαῖς καθώς καί τόν
ἐπροίκισα κατά τό ἀβαντάριό του νά εἶναι ὅλη ἡ¹⁴ ἐκκλη-

σία ἐδική του μέ τήν εὐχή μου, περὸ νά πλερώνη τό χρέος ὀπού μου¹⁵ εὐβρίσκεται ἀγόγκιστα· ἀκόμη καί τά ἐπιλοιπά μου παιδιά ὀπού ἔχω πα¹⁶ντρεμένα νά ἔχουν τήν εὐχή μου, ἡ Ἐλένη τῆς ἄφισα τό σπίτι τῆς θυατέρας μου¹⁷ τῆς Ζαμπέτας διά νά κάνη μίαν ἑορτή τῶν Χριστουγέννων ἄρτοπλασία¹⁸ μέ τά κεργιά τοῦ πολυελαίου καί νά γίνεταί ἀενάως εἰσέ ὅποιον πρόσωποι¹⁹ προικοδιαβαστεῖ τό αὐτό σπήτι καί νά τήν λειτουργᾶ κάθε ὀπού χρονίσει, ἀκόμη²⁰ ἡ ἐγκονή μου ἡ Κατερίνα καθώς τήν ἐπρούκισα καί ἔκανα διά τό σπήτι ὀπού²¹ τῆς ἔδωσα, νά κάνη μία ἑορτή τῆς Σωτήρας Χριστοῦ ἄρτοπλασία²² μέ κεργιά τοῦ πολυελαίου ἀπαρασάλευτη εἰς τούς αἰῶνας, ἀκόμη²³ λέγω καί διά τόν υἱόν μου τόν Ἀντώνη ἀσέχει τήν εὐχήν μου καί νά μὴν μοῦ ἔχη²⁴ καμίας λογιῆς παράπονο ἐπειδή ὅτι καί ἄν ἔκαμα εἰς τόν ἐνγκονά μου²⁵ ἔφτεξε μόνος του ὁ υἱός μου, ἐπειδή καί δέν ἔρχουτανε πλέον εἰς τόν τόπο, μά²⁶ ἐπειδή καί ἤρχε, τοῦ ἀφίνω ὅτι καί ἄν μοῦ εὐβρίσκεται ἐδικά του μέ τήν εὐχή μου²⁷ τά ἀνώγια σπίτια εἰς τήν Ἀπάνω Πόρτα, τό ἔμισό ἀμπέλι εἰς τή²⁸ Μπονάσα ἀπό τή γαλανή συκιά καί ἀπάνω καί ὅλα τά ἐξωχώραφα ὀπου καί²⁹ ἄν μοῦ εὐρίσκουνται ἐδικά του πάντη ἐλεύθερα καί νά μὴν ἐνοχλήση καμιά λογιῆ³⁰ πειράξει τόν ἐγκονά μου τόν παπᾶ ὅτι τά ἔκαμα μέ τήν γνώμη μου καί μέ τήν εὐ³¹χήν μου ἀκόμη καί ὅλες μου οἱ μασαργές τοῦ υἱοῦ μου τοῦ Ἀντώνη, ἀφίνω τοῦ³² ἀρχιερέως μας 25 γρό(σια) νά τά δίδη ὁ παπᾶς διά τά λείψανα ὀπου τοῦ ἄ³³φισα αὐτά ὀπού ἐδιόρισα νά εἶναι ἀδιάσειστα ὅτι εἶναι μέ τήν γνώ³⁴μην μου διορισμένα· τό τέλος τῆς γνώμης μου διά νά φαίνεταί³⁵ εἰς κάθε καιρόν νά μὴν ἡ(μ)πορῇ τινάς νά διασῆση τήν διαθήκη μου³⁶ ταύτην ὑπογράφοντάς την καί ἰδιοχειρῶς μου διά πίστωσιν καί βε³⁷βαίωσιν καί παρά ἀξιπίστων μαρτύρων εἰς ἀσφάλειαν καί τά ἐξῆς

|³⁸- ὁ Κυπριανός Ἰζέπος ἔδωκα μέ τήν εὐχὴν μου.
- χωροπίσκοπος Λογοθέτης καί πνευματικός αὐτοῦ
μαρτυρῶ.

|³⁹ 1820 Νοεμβρίου 3 = Κύμιλος.

|⁴⁰ = ὁ οἰκονόμος πρώην Σάρδης μάρτυς.

|⁴¹ = Σακελλάριος Σάρδης μάρτυς.

|⁴² ὁ οἰκονόμος Ἀφεντάκης ἐκ⁴³ στόματος
τοῦ ἰδίου ἔγραφα τήν⁴⁴ παρόν καί μαρτυρῶ».

Προσετέθη ὁ νόμιμος χάρτης Δρ. μιᾶς
Σύρος τήν 12 Ἀπριλίου 1865
Ὁ Ταμίας Σύρου
(Τ.Σ) (ὑπογραφή)

7. ΑΒΑΝΤΑΡΙΟ ΤΗΣ ΚΑΤΕΡΙΝΑΣ ΝΙΚ. ΚΥΡΓΙΑΚΗ

«Κιμίλου 4 Νοεμβρίου 1823
εἰς δόξαν Χριστοῦ.

Ὡρα καλή καί εὐλογημένη, Κύριε ἡμῶν Ἰησοῦ Χρι-
στέ καί ἅγιοι πάντες ἀβαντά⁴ριο ὁπού κάνω ἐγώ ὁ
χαζῆ Νικόλας Κυργιάκης καί ἡ γυνή μου Ἀνέτα τῆς
θυγατρὸς μας⁵ Κατερίνας τά ὅτι προικιά τῆς δίδομε
ὄνομα κατ' ὄνομα.

|⁶ Ἐν πρώτοις τῆς δίδομε τήν εὐχὴν τοῦ Χριστοῦ καί
τῆς Παναγίας καί πάντων τῶν ἀγίων καί τοῦ⁷ ἀγίου
μεγαλομάρτυρος Προκοπίου καί τῶν γονέων μας καί
τήν ἐδικήν μας ἀμὴν.

|⁸ ἔπειτα προικιά ὄνομα κατ' ὄνομα.

|⁹ Ἐν πρώτοις τό σπίτι της μέσα εἰς τό Κάστρο ἀνώ-
γιον πλησίον Χαζῆ Γιαννούλης ὡς καθῶς¹⁰ εὐρίσκεται,
περό νά εἶναι χρέος νά κάνη μίαν ἑορτή κοντετζιονάδα
εἰς τόν ναό¹¹ τῶν Ταξιαρχῶν. τό σπίτι εἰς τό στεγάδι

ὡς καθὼς εὐρίσκεται πλησίον Δημήτρης Μουστάκας¹² δύο ἀμπέλια εἰς τὴν Μπονάτζα πλησίον Νικολοῦ Βορδώνης καὶ οἰκονόμος Σάρδης¹³ τὸ χωράφι ἀπέξω ἀπὸ τὸ ἀμπέλι πλησίον Δημήτρης Κάρλος - τὸ πατητήρι τοῦ Νικολοῦ Βορδώνη εἶναι ἀνάμεσό μας,¹⁴ τὸ χωράφι εἰς τὴν Καψάλα πλησίον Ἰωάννης Ράφος¹⁵ ἕτερο χωράφι εἰς τοῦ Μπατέστου ἀπὸ τὸ ἓνα μέρος καὶ ἀπὸ τὸ ἄλλο¹⁶ τὴ θεμωνιά εἰς τὸν ἄη-Βλάση ὡς καθὼς εὐρίσκεται πλησίον Γεωργάκης Γλυκοφρύδης¹⁷ μία πάρτη εἰς τὸν Ἅγιον Παντελεήμονα πλησίον Γεώργης Καντζός¹⁸ μία ἐλιά εἰς τίς Μάντρες εἰς τὸ χωράφι τοῦ Ἰωάννη Λογοθέτη¹⁹ εἰς τὴν Ἀπάνω Μεργιά τὸ χωράφι εἰς τὸν Ξερόκαμπο πλησίον Νικόλαος Σάρδης²⁰ τὴ συκιά εἰς τὴν Θεοσκέπαστη ὡς καθὼς εὐρίσκεται πλησίον Λάμπρος Σάρδης²¹ τὸ χωράφι εἰς τὰ Λεμπούνια πλησίον Γεώργης Σάρδης μέ τὸ μόνιασμα²² ἕτερο χωράφι εἰς τὰ Λεμπούνια πλησίον σκευοφύλαξ Λογοθέτης²³ τὸ χωράφι εἰς τὴν Ἁγία Φωτεινή, πλησίον Δημήτρης Ἀντιβάχης, περὸ νά κάνη μίαν ἀρτοπλασία εἰς τὸν ναόν τῆς Μεταμορφώσεως τοῦ Σταυροῦ²⁴ ἓνα χωράφι εἰς τοῦ Λιονῆ, ἀκόμη ὅτι ἄλλο πρᾶγμα ἤθελε μᾶς εὐρεθῆ νά εἶναι ἐδικό της²⁵ μέ τὴν εὐχή μας, περὸ νά εἶναι εἰς χρέος νά μᾶς ἐκοιτάζουνε ὅσο ζοῦμε καὶ μετὰ τὸν θάνατό μας²⁶ νά κάνη διὰ τὴν ψυχὴ μας. εἰς τὸ χρέος ὅπου μᾶς εὐβρίσκεται νά εἶναι τὸ χρέος νά τὸ πληρώνη²⁷.....

¹²⁸ Χαζῆ νικόλας Κυργιάκης καὶ ἡ γυνὴ μου Ἀνέτα στέργομε τάνωθεν ¹²⁹ μέ τὴν εὐχὴν μας.

¹³⁰ Τομάζος Γαβαλαῆς ἔγραφα

¹³¹ καὶ μαρτυρῶ.»

8. ΑΒΑΝΤΑΡΙΟ ΤΟΥ ΝΙΚΟΛΟΥ ΜΑΡΚΟΥ ΒΕΝΤΟΥΡΗ

«Εἰς δόξαν Χριστοῦ

Ὡρα καλή καί εὐλογημένη, Κύριε ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστέ καί Παναγία Δέσποινα³ καί Ἅγιοι Πᾶντες καί ἅγιε Προκόπιε· ἀβαντάριο ὁπού κάνει ἡ Μαργαρίτα γυνή τοῦ⁴ ποτέ Μάρκου Σταυράκη Βεντούρη τοῦ υἱοῦ της τοῦ Νικολοῦ τά ὅσα προ(υ)κιά τοῦ δίδουν, πρῶτου⁵ τοῦ δίδου τήν εὐχή τοῦ Χριστοῦ καί τῆς Παναγίας, ἔπειτα τῶν γονέων των καί τήν ἐδι⁶κῆν των, ἔπειτα ἀρχή⁷ ἐν πρώτοις μέ τήν εὐχὴν μας τό σπῆτι ὄξω εἰς τήν⁷ κοντράδα τοῦ Ἁγίου Χρυσοστόμου πλησίον ἀπό πάνω Δημήτριος Ἀντιβάλης εἰς τήν κάτω⁸ μεργιά τήν πίσω θεμωνιά τῆς Κουζουροῦς μέ τήν κορωνιά, πλησίον ἡ μάνα του καί ὁμοια μέ τήν εὐχὴν ἡμῶν⁹ καί τό χωράφι εἰς τό Καλαμίτζι ὁπού ἔχομε ἀγοραστό ἀπό τόν παπα-Γιάννη, πλησίον ἡ μά¹⁰να του μέ τήν εὐχή μου, εἰς τήν ἀπάνω μεργιά τήν θεμωνιά εἰς τό Ἐαπλοβούνι <πλησίον> Ἀντώνης¹¹ Πέζανης, τό χωράφι εἰς τίς Κορακές νά τό μεράζουν τά δύο παιδιά πλησίον ἡ Κανέλα¹² τοῦ Χριστόδουλου μέ τήν εὐχή μου, τά χωράφια <σ>τίς Καυκάρες τά μισά νά τά μεράζουν τά δύο¹³ παιδιά μέ τήν εὐχή μου, πλησίον Περάκης Ἀφεντάκης. τό ἀμπέλι εἰς τίς Δέκα νά τό μοι¹⁴ράζουν μέ τό Γιάννη, πλησίον κόνσολος Μπ(ρ)έστ μέ τήν εὐχή μου. τοῦ δίδω καί τό ζευγάρι του¹⁵ καί τό κτῆμα του ἀρσενικό καί τά πράματα τά λιανά νά γίνουντε ἔξε μερτικά¹⁶ νά πέρνει τό μερτικό του καί τό κρασοβούτζι του καί τό ξυλοβούτζι, μία ζάρα κορονέ¹⁷νια καί ἓνα τελάρο, μία μαντήλα καί ἔξι μαντήλια καί εἴτι ἄλλο τοῦ χρειάζεται¹⁸ σάν κά-

θε νοικοκύρη· ἀκόμα καί ἑκατόν γρόσα μέ τήν εὐχή μου καί μετά τόν θά¹⁹νατόν μου εἶ τι περισεύσει τῶν παιδιῶν μου τῶν ἀρσενικῶν.

|²⁰- ἐγώ ἤ κερά Μαργαρίτα ἡ γυνή τοῦ ποτέ Μάρκου Σταυράκη Βεντούρη ἔγραφα μέ θέλημά μου²¹ μέ τήν εὐχή μου.

|²² καί διά τό βέβαιον βάζομεν τά δύο μέρη κοντάνα γρόσια πεντακόσια καί ὅποιοι²³ μετανοήσει ἀπό τά δύο μέρη νά τά πληρώνη εἰς τό γένος.

|²⁴ 1823 μηνός Νοεμβρίου.

|²⁵ ἐγώ ὁ παπα-Ίζέπος Κυπριανός ἔγραφα

|²⁶ μέ θέλημα τῶν ἄνωθεν.»

9. ΟΜΟΛΟΓΟ ΔΑΝΕΙΟΥ ΤΟΥ ΓΕΩΡΓ. ΓΛΥΚΟΦΡΥΔΗ

«Ἀριθμός τεσσαρακοστός τέταρτος 44

Ὁμολογον Δανείου.

Τό χιλιοστόν ὀκτακοσιοστόν τριακοστόν ὄγδοον ἔτος Δεκεμβρίου δεκάτην ὀγδόην ἡμέραν Κυριακὴν μ.μ. ἐν Κιμῶλω, ἔνδον τῆς οἰκίας τῆς Μαργαρίτας συζύγου Ἀντωνίου Μ. Ἀφεντάκη καί ἐνώπον ἐμοῦ τοῦ εἰρηνοδίκου Κιμῶλου Σ. Λογοθέτου ἐκπληροῦντος καί τά συμβολαιογραφικά χρέη καί τῶν προσυπογεγραμμένων μαρτύρων Γεωργίου Φ. Ράμφου ράπτου καί Ἰωάννου Α. Σάρδη ναύτου, κατοίκων Κιμῶλου, γνωστῶν ἐμοῦ καί ἀσχέτων συγγενείας μέ τούς συμβαλλομένους καί μ' ἐμέ ἐπαρουσιάσθησαν αὐτοπροσώπως ἀφ' ἐνός μέρους ἡ κυρία Ρουδιώ σύζυγος τοῦ μακαρίτου Γεωργίου Γλυκοφρύδη, χήρα καί ἀφ' ἐτέρου ἡ Ἄννα σύζυγος τοῦ μακα-

ρίτου Χαζή Νικολάου Κυργιάνη χήρα, κατοικοῦσαι ἀμφότεραι εἰς Κίμωλον, γνωσταί μου καί ἄσχετοι συγγενείας, αἵτινες ὠμολόγησαν ὅτι ἐσυμφώνησαν ἐν τῷ μεταξύ των οἰκειοθελῶς καί ἀπαραβιάστως ὡς ἔπεται:

Α'. Ἡ εἰρημένη Ρουδιώ ὠμολόγησεν ὅτι ἔλαβεν πρό εἴκοσι πέντε περίπου ἐτῶν ὁ μακαρίτης σύζυγός της Γεώργιος Γλυκοφρύδης διά διαφόρους ἀνάγκας του ἀπό τήν μνησθεῖσαν Ἄννα τήν καί ἀδελφήν του γρόσια τριακόσια τά ὅποια ἀποτελοῦν σήμερον δραχμάς ἐννεήκοντα κατά τήν τρέχουσαν ἐν Κιμῶλω τιμήν τῶν σημερινῶν γροσιῶν ὡς πρὸς τὰς δραχμάς.

Β'. Ὁμολόγησεν ἡ αὐτή Ρουδιώ ὅτι τήν εἰρημένην ποσότητα τῶν τριακοσιῶν γροσιῶν μήτε ὁ μακαρίτης σύζυγός της ἐξώφλησεν ἐνόσω ἔζη, ἀλλ' οὔτε καί αὐτή ἢ ἰδία ἀποθανόντος ἐκείνου, οὔτε κανένας ἄλλος ἐκ τῶν κληρονόμων του.

Γ'. Ἐσυμφώνησαν ἀμφότερα τά μέρη ὥστε ἡ ἐξόφλησις τῆς εἰρημένης ποσότητος νά γένη ὅταν οἱ ἄλλοι δανεισταί λάβουν πρόνοιαν περὶ τοῦ δανείου των συγκατατασσομένης καί τῆς μνησθείσης Ἄννης μέ τούς λοιπούς δανειστάς τοῦ μακαρίτου Γεωργίου Γλυκοφρίδης.

Δ'. Ἐσυμφωνήθη νόμιμος τόκος ὀκτώ τοῖς ἑκατόν κατ' ἔτος μέχρι τῆς τελείας ἐξοφλήσεως τῆς εἰρημένης ποσότητος.

Ε'. Ὁμολόγησαν ἀμφότερα τά μέρη ὅτι ἡ ρηθεῖσα ποσότης τῶν τριακοσιῶν γροσιῶν ἐμετρήθη παρά τῆς Ἄννης πρὸς τόν τότε σαρασκέρην διά ν' ἀποφύγη ὁ Γεώργιος Γλυκοφρίδης κίνδυνον ἐπαπειλούμενον εἰς αὐτόν διά κεριά τά ὅποια εἶχεν ἀγοράσει ἀπό πειρατάς καί τῶν ὁποίων ἐζητεῖτο ἢ ἀπόδοσις διά τοῦ ρηθέντος σαρασκέρη καί οὔτος ἤρνεῖτο ταύτην.

Οὕτως ἐγένετο τό παρόν ὁμολογον ἐπίσημον δανείου
καί ἀνεγνώσθη εὐκρινῶς καί μεγαλοφώνως εἰς τούς
συμβαλλομένους πρός οὓς ἐγχειρισθέν διά νά τό ἐπικυ-
ρώσουν ὠμολόγησαν ἄγνοϊαν γραμμάτων.

Γεώργιος Φ. Ράμφος μάρτυς

Ἰωάννης Α. Σάρδης μάρτυς

Ὁ ἐκπληρῶν ἔργα Συμβολαιογράφου

εἰρηνοδίκης Κιμώλου

(Τ.Σ.) Σ. Λογοθέτης

Ὅτι ἀντίγραφον ἀπαράλλακτον τῷ πρωτοτύπῳ αὐθημερόν

Ὁ ἐκπληρῶν ἔργα συμβολαιογράφου

εἰρηνοδίκης Κιμώλου

(Τ.Σ.) Σ. Λογοθέτης.»

Σήμερον τήν εἰκοστήν πέμπτην Μαΐου τοῦ χιλιοστοῦ
ὀκτακοσιοστοῦ τεσσαρακοστοῦ πέμπτου ἔτους ἔλαβεν ἡ
Αἰκατερίνη Ν. Βεντούρη...

[ἀκολουθοῦν τρεῖς ἀράδες δυσανάγνωστες]

10. ΠΩΛΗΤΗΡΙΟ ΟΙΚΙΑΣ ΣΤΗΝ ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ Ν. ΒΕΝΤΟΥΡΗ

«Πωλητήριον διά δραχ. 130

Ἄριθ. 1456 χιλιοστός τετρακοσιοστός πεντηκοστός
ἕκτος.

Ἐνώπιον ἐμοῦ τοῦ συμβολαιογραφοῦντος Εἰρηνοδί-
κου Κιμώλου Νικολάου Ταταράκη, ἐδρεύοντος ἐν τῇ
αὐτῇ κωμοπόλει, ἐφανισθέντες οἱ κύριοι Ἰάκωβος Ν.
Σάρδης, ναυτικός καί Αἰκατερίνη χήρα Νικολάου Βε-
ντούρη, τά τῶν γυναικῶν ἐπαγγελομένη, κάτοικοι Κι-
μώλου, γνωστοί μου καί ἄσχετοι συγγενείας μέ ἐμέ καί

τούς προσυπογραφομένους μάρτυρας, ἤτήσαντο τὴν σύνταξιν τοῦ παρόντος, δι' οὗ ἐζήτησαν τὰ ἐξῆς.

1) Ὁ Ἰάκωβος Ν. Σάρδης ὠμολόγησεν ὅτι οἰκειοθελῶς καὶ ἀπαραβιάστως ἐπώλησε σήμερον τὴν ἀνώγειον ιδιόκτητόν του οἰκίαν, κειμένην ἐντὸς τοῦ Κάστρου τῆς κωμοπόλεως ταύτης εἰς τὴν Κάτω Πόρταν, συνορευομένην μέ τὴν ὑπ' αὐτὴν ἑτέραν χαμόγειον οἰκίαν τοῦ Ἰωάννου Ἱερωνύμου Ράμφου μέ τόν ἴδιον πωλητὴν καὶ μέ τὴν Μαρίαν Νικολάου οἰκ. Ράμφου, διὰ δραχμᾶς ἑκατὸν τριάκοντα, ὅτι τὰς δραχμᾶς ταύτας τὰς ἔλαβεν ὁ πωλητὴς οὗτος ὡς ὁ ἴδιος ὠμολόγησεν ἀπὸ τὴν ἀγοραστήν Αἰκατερίνην χήραν Βεντούρη εἰς τὴν κυριότητα καὶ κατοχὴν τῆς ὁποίας παρέδωσαν ἀπὸ σήμερον τὴν εἰρημένην οἰκίαν ὡς εἶναι καὶ εὐρίσκεται, ἐλευθέραν παντὸς χρέους, ὑποθήκης, ἀμφισβητήσεως ἢ ὑποχρεώσεως.

2) Ὁμολόγησεν καὶ ἡ Αἰκατερίνη χήρα Ν. Βεντούρη ὅτι ἔχουν οὕτω τὰ προεκτεθέντα, ὅτι, πληρώσασα τὸ συμπεφωνηθέν τίμημα τῆς εἰρημένης οἰκίας ἀπεδέχθη καὶ ἔλαβεν αὐτὴν εἰς τὴν κυριότητά της καὶ κατοχὴν της, ὑπενθύμισα εἰς τοὺς συμβαλλομένους τὴν ὑποχρέωσιν τῆς μεταγραφῆς τοῦ παρόντος κατὰ τὸν περί μεταγραφῆς νόμον. Ἐπὶ τούτῳ συνετάχθη τὸ παρόν ἐν Κιμῶλω ἐν τῷ Εἰρηνοδικειακῷ καταστήματι ὅπου καὶ τὸ Συμβολαιογραφεῖον σήμερον τὴν εἰκοστὴν Αὐγούστου τοῦ χιλιοστοῦ ὀκτακοσιοστοῦ ἐξηκοστοῦ πρώτου ἔτους, ἡμέραν τῆς ἐβδομάδος Κυριακὴν μ.μ. καὶ ἀναγνωσθέν προσηκόντως εἰς τοὺς συμβαλλομένους παρόντων καὶ τῶν μαρτύρων κ. Βασιλείου Ν. Λογοθέτου ιδιοκτήμονος καὶ Νικολάου Γ. Βεντούρη δημοδιδασκάλου κατοίκων Κιμῶλου, γνωστῶν μου καὶ μὴ ὑποκειμένων εἰς τὰς ἐξαιρέσεις τοῦ νόμου, ὑπογράφεται ὡς ἔπεται ἐκτός

τῆς Αἰκατερίνης χήρας Ν. Βεντούρη ὁμολογησάσης
ἄγνοιαν γραμμάτων.

Ἰάκωβος Ν. Σάρδης

Β.Ν. Λογοθέτης Ὁ Συμβολαιογραφῶν Εἰρηνοδίκης
Νικόλαος Γεωργ. Βεντούρης (Τ.Σ.) Ν. Ταταράκης

Ὅτι ἀκριβές ἀντίγραφον
Ἐν Κιμῶλω αὐθημερόν
Ὁ Συμβολ. Εἰρηνοδίκης
(Τ.Σ). Ν. Ταταράκης»

Μετεγράφη τὴν εἰκοστὴν Αὐγούστου τοῦ χιλιοστοῦ
ὀκτακοσιοστοῦ ἐξηκοστοῦ πρώτου ἔτους ὑπὸ τὸν αὐξο-
ντα ἀριθμὸν 240 τοῦ Δ' τόμου τῶν βιβλίων τῶν Μετα-
γραφῶν τοῦ Δήμου Κιμῶλου.

Ὁ ὑποθηκοφύλαξ
(Τ.Σ.) ὑπογραφή.

11. ΠΛΗΡΕΞΟΥΣΙΟ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΟΥ ΥΠΕΡ ΙΑΚ. Ν. ΣΑΡΔΗ

«Ἀριθ. 4453

Ἐμφανισθεῖς ἐνώπιον ἐμοῦ τοῦ Συμβολαιογραφοῦν-
τος Εἰρηνοδίκου Μήλου Ἐμμανουήλ Διάγγελη, κατοί-
κου Μήλου, ὁ Μάρκος Νικολάου Βεντούρης, ἐμπορο-
πλοίαρχος, κάτοικος Κιμῶλου, διαμένων προσωρινῶς
ἐνταῦθα, γνωστός μοι, ἐνήλιξ καὶ ἄσχετος πάσης μετ'
ἐμοῦ καὶ τῶν προσυπογραφομένων μαρτύρων συγγενεί-
ας, ἐζήτησε νά συνταχθῆ τό παρόν, δι' οὗ ὠμολόγησε,
παρουσία καὶ τῶν μαρτύρων, ὅτι κύριος ὢν καὶ ἰδιο-
κτῆτης κατὰ τό ἤμισυ τοῦ ὑπὸ σημαίαν Ἑλληνικὴν
πλοίου Μαλτέζα, ὀνομαζομένου ἢ Ὀδηγήτρια, χωρη-

τικότητος τό ὅλον τόνων εἰκοσιδύο καί τριάκοντα ἑπτὰ τῶν ἐννεήκοντα τεσσάρων ἀγκυροβολημένοι εἰς τόν λιμένα τῆς Κιμώλου καί ἐγγεγραμμένοι εἰς τό νηϊολόγιον τοῦ λιμένος τῆς Μήλου, διορίζει καί ἀποκαθιστᾶ πληρεξούσιον ἀντιπρόσωπόν του τόν κατά τό ἕτερον ἡμισυ συνιδιοκτήτην Ἰάκωβον Ν. Σάρδην, γαμβρόν αὐτοῦ ἐξ ἀδελφῆς, κάτοικον Κιμώλου καί παρέχει εἰς αὐτόν τό δικαίωμα νά πλοιαρχεύῃ τό εἰρημένον πλοῖον, νά ναυτολογῇ, νά μισεγγυάζῃ τό εἰρημένον πλοῖον κατά τό ἡμισυ καί νά σηκῶνῃ χρήματα ὅσα ἤθελε τοῦ ἀναγκαιοῦν διά νά κάμνῃ ταξίδια, νά λαμβάνῃ τούς ναύλους καί πᾶν εἰσόδημα τοῦ πλοίου αὐτοῦ, ν' ἀναφέρεται εἰς ὅλας τάς ὑγειονομικάς, τελωνιακάς καί λιμενικάς ἀρχάς ὅσον ἀφορᾷ τό πλοῖον αὐτό, νά ὑπογράψῃ τά διάφορα ναυλοσυμφωνητικά, νά ἐκποιήσῃ τό εἰρημένον ἡμισυ πλοῖόν ἐάν εὖρη τιμὴν συμφέρουσιν καί νά διορίζῃ δυνάμει τοῦ παρόντος ἄλλα εἰς ἄλλους πλοίαρχους κατά τήν.... ἐπί τοῦ εἰρημένου πλοίου μέ τάς αὐτάς ἢ πλέον περιορισμένας ἐντολάς, ὁ δ' ἐντολοδότης οὗτος νά δεχθῇ τάς πράξεις τοῦ πληρεξουσίου του ὡς στερεάς καί ἀμετατρέπτους ἄνευ τινός παρατηρήσεως.

Ταῦτα ὁμολογήσαντος συνετάχθη τό παρόν, ὅπερ ἀναγνωσθέν εὐκρινῶς καί μεγαλοφώνως εἰς ἐπήκοον τοῦ ἐντολοδότου καί τῶν προσυπογραφομένων δύο γνωστῶν μοι καί μὴ ἐξαιρουμένων ἀπό τόν Νόμον μαρτύρων κ.κ. Νικολάου Ἰω. Μ. Π. Ταταράκη, ἐμπόρου καί Χριστοδοῦλου Στρατάκη ἐμπόρου, κατοίκων ἀμφοτέρων Μήλου, ὑπεγράφη παρ' ἐμοῦ, τῶν μαρτύρων καί τοῦ ἐντολοδότου.

Ἐγένετο ἐν Μήλῳ καί ἐν τῷ εἰρηνοδικιακῷ καταστήματι ἔνθα ὑπάρχει τό Συμβολαιογραφεῖον τήν ἐβδό-

μην Ἀπριλλίου τοῦ χιλιοστοῦ ὀκτακοσιοστοῦ ἑξηκοστοῦ
πρώτου ἔτους ἡμέραν Παρασκευὴν καὶ ὥραν τετάρτην
μετὰ Μεσημβρίαν.

Οἱ μάρτυρες
Χρ. Στρατάκης
Ν. Ἰ. Ταταράκης
Ὁ Ἐντολοδότης
Μάρκος Ν. Βεντούρης
Ὁ Συμβολ. Εἰρηνοδίκης
(Τ.Σ.) Ε. Διάγγελης

Ἴσον ἀπαράλλακτον τῷ πρωτοτύπῳ
Ἐν Μήλῳ αὐθημερόν
ὁ Συμβολ. Εἰρηνοδίκης
(Τ.Σ.) Ε. Διάγγελης.»

12. CYSTATIKH EPICTOLH YPIEP MAPKOY N. BENTOURPH

«*Carissimo cogino*

Ancona

Argentiera li 16 Settembre 1861

*Via racomando il capitano Marco Veduri che vera in
costá con il suo bastimento carico di macine di molino
broveniente da Milo. La racomando di prestarli tuta la
sistenza tanto i nella venditta e in tutta locasione che...*

*L' altro non mi resto che salutarlo cordialmente....
tutti di famiglia e sano.*

*Il vostro cogino
Mariano Mondarini»*

13. ΝΑΥΛΟΣΥΜΦΩΝΟ ΜΕΤΑΞΥ Β. ΜΕΛΑ ΚΑΙ ΑΝΔΡ.
ΣΩΤΡΙΝΗ

«Μεταξύ τῶν ὑποφαινομένων κυρίων Βασιλείου Με-
λᾶ, ἐμπόρου, καί τοῦ κυρίου Ἄνδρέου Σωτρίνη, πλοίαρ-
χου, καί ἰδιοκτήτου τοῦ πλοίου (Γολέτα) ὀνομαζομένου
Παντάνασσα ὑπό σημαίαν Ἑλληνικήν, χωρητικότητος
τόνων ἑλληνικῶν τριάκοντα, ἀριθ. 30, ἐσυμφωνήθησαν
τά ἑξῆς.

α) Ὁ κύριος Ἄνδρέας Σωτρίνης ἐκναυλώνει τό ἄνω
πλοῖον του ὀλόκληρον, ἀγκυροβολημένον ἤδη εἰς Κί-
μωλον, πρὸς τόν κύριον Βασίλειον Μελᾶ πρὸς μετακό-
μισιν καθαροῦ θείου ἐκ τῆς θέσεως Κώμνιας τῆς Νήσου
Μήλου εἰς Σῦρον πρὸς λεπτόν ἓν καί ἓν τέταρτον δι'
ἐκάστην ὀκάν, ἀριθ. 1¹/₄, τό ὁποῖον θέλει λογίζεσθαι
ἐπί τῶν παραδοθησομένων εἰς Σῦρον ὀκάδων.

β) Ἡ φόρτωσις τοῦ πλοίου θέλει γίνεαι κατά τάς 3
τοῦ ἔλευσομένου Ἰανουαρίου εἰς τήν θέσιν Κώμνιαν,
ἐκτός περιπτώσεως ἀνωτέρας βίας καί διά λογαριασμόν
τοῦ πλοίαρχου, ἡ δέ ἐκφόρτωσις εἰς Σῦρον θέλει γίνεαι
ὡς ἀκολουθῆς: ὁ πλοίαρχος ὑποχρεοῦται νά τό φορτώ-
σῃ ἐντός τῶν μαγώνων καί πρὸς τούτους νά βοηθήσῃ
εἰς τήν ἐκφόρτωσιν τῶν μαγώνων μέ τό πλήρωμά του.

γ) Ὁ ναῦλος θέλει πληρωθῆ εἰς Σῦρον παρά τοῦ πα-
ραλήπτου τοῦ φορτίου κυρίου Ἰωάννου Γιεμαλοπούλου
ἅμα τῇ παραλαβῇ κατά τήν τρέχουσαν ἀγοραίαν τιμήν
τῶν νομισμάτων εἰς Σῦρον.

δ) Ὁ πλοίαρχος ὑποχρεοῦται νά ἐπιτηρῆ τό ζύγι ἐν
καιρῶ τῆς τε φορτώσεως καί ἐκφορτώσεως, ὁ δέ φορ-
τωτής ἂν ἐπιθυμῆ νά στείλῃ ἄνευ ναύλου ἄνθρωπον ἰδι-
κόν του (*sopra carico*).

ε) Ὁ ρηθείς πλοίαρχος ὑποχρεοῦται ἅμα τῇ παραλαβῇ τοῦ φορτίου του νά ἐκπλεύσῃ ἀμέσως εἰς Σύρον χωρίς νά παρεκκλίνῃ τῆς εὐθείας ὁδοῦ, ἐκτός ἀνωτέρας βίας.

ζ) Τά συμβαλλόμενα μέρη ὑποχρεοῦνται νά συμμορφωθῶσι μέ τά ἄνω συμπεφωνημένα.

Τό παρόν ἐγένετο εἰς διπλοῦν καί ὑπεγράφη παρ' ἀμφοτέρων.

Ἐν Μήλω τῇ 28 10βρίου 1861

Ὁ πλοίαρχος Ὁ ἀντιπρόσωπος τοῦ κ. Β. Μελαῖ
Ἄνδρέας Σωτρίνης Στ. Ἀθ. Μόστρας

Ἐλήφθη τό φορτίον, ἐπληρώθη ὁ ναῦλος καί ἐξωφλεῖται.

Ἐν Ἐρμουπόλει Σύρου 29 Ἰανουαρίου 1862

Ι. Γιεραμόπουλος
Ἄρ. Οἰκονομάκης.»

14. ΜΑΡΤΥΡΙΚΟ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟΥ ΥΠΕΡ ΑΝΤΩΝ. Ν. ΣΑΡΔΗ

«Οἱ τά πάντα καλῶς διαταξάμενοι θεοκήρυκες Ἀπόστολοι καί ὁ, μετ' αὐτούς, τῶν θεοφόρων Πατέρων Σύλλογος, κανονικῶς ὥρισαν μηδένα τοῦ θείου βαθμοῦ τῆς ἱεροσύνης καταξιούσθε δίχα πολλῆς ἐρεύνης καί ἀκριβοῦς ἐξετάσεως ἵνα μή ὑπό ἀναξίων τά θειότατα τελετουργοῦνται, προσελθόν τοίνυν ἐμοί καί ὁ κατά πνεῦμα μοι υἱός Ἀντώνιος υἱός τοῦ Νικολάου Σάρδη ἐκ τῆς νήσου Κιμώλου, ἐζήτησε λαβεῖν τό μέγα τῆς ἱεροσύνης ἀξίωμα, ὃν καί στήσας ἐνώπιον τῆς ἱεραῆς εἰκόνας τοῦ Κυρίου καί Θεοῦ καί Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ καί τά βάρη τῆς καρδίας αὐτοῦ ἐρευνήσας, οὐ μήν

ἀλλά καί παρ' ἄλλων ἀξιοπίστων ἀνδρῶν πληροφορη-
θείς τῶν εἰδότην τὴν αὐτοῦ πολιτείαν καί μηδὲν εὐρῶν
ἐν αὐτῷ κατὰ Νόμους κωλύον, μαρτύρομαι αὐτόν ἄξιον
τῆς ἱεροσύνης ὄντα καί τέλειον τὴν ἡλικίαν καθὼς οἱ ἱε-
ροὶ κανόνες διακελεύσαντες. Ὅθεν καί ἐδόθη αὐτῷ τό
παρόν εἰς ἔνδειξιν.

Ἐν Κιμῶλω τὴν 29 Δεκεμβρίου 1862

Ὁ Πνευματικός
χωρεπίσκοπος Σ. Λογοθέτης»

15. ΝΑΥΛΟΣΥΜΦΩΝΟ ΜΕΤΑΞΥ ΜΑΡΚΟΥ Ν. ΒΕΝΤΟΥΡΗ
ΚΑΙ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΚΟΡΦΙΑΤΗ

«Ναυλοσυμφωνητικό

Διὰ τοῦ παρόντος ναυλοσυμφωνητικοῦ ἐγγράφου ὑπό-
σχονται ὡς νά ἐγίνωντο ἐπὶ δημοσίου γραφείου, γίνεται
δῆλον ὅτι ἐσυμφώνησαν ἀμφοτέρω τὰ μέρη, ἐξ ἑνὸς μέ-
ρους ὁ κύριος Παναγιώτης Κορφιάτης καί ἀφ' ἑτέρου ὁ
πλοίαρχος Μάρκος Βεντούρης τῆς ἐλληνικῆς μαλτέζας,
ὀνομαζομένης Ὁδηγήτρια, τόνων 22/37, ὡς ἀκολούθως:

Α'. Ὁ πλοίαρχος ὑπόσχεται νά δώσῃ ὑπόναυλον τό
ρηθὲν πλοῖον του εἰς τόν κύριον Παναγιώτην Κορφιά-
την ἐφοδιασμένον μέ ὅλα τὰ ἀναγκαῖα ἐπιπλα καί μέ
ἀξιούς συντροφοναύτας καί στενίον ἀπό νερά καί ἄξιον
διὰ τό παρόν ταξίδιον ἀπό ἐνταῦθα εἰς τό Τσιριῖγο.

Β'. Ὁ κύριος Παναγιώτης Κορφιατάκης ὑποχρεοῦται
νά δώσῃ εἰς τόν πλοίαρχον Μάρκον Ν. Βεντούρην νά
δώσῃ τό ὀλόκληρον φορτίον του ὡς ἐγγιστα 700 κιλά
κριθῆς διὰ νά τό μεταφέρῃ καί παραδώσῃ εἰς τόν ὡς πα-
ραλήπτην του Νικόλαον (δυσνόητη λέξις) ὅπως ἡ φορτα-
πόδειξις του καί διὰ ναῦλον του θέλει πληρωθῇ εἰς ἑκατόν

δέκα 110 παράδες τό κιλόν Κωνσταντινοπόλεως πρὸς ἑκατόν τρία 103 τό ἀναπολεόνι χωρὶς ἄλλον τίποτα.

Γ'. Ὑποχρεοῦται ὁ πλοίαρχος ἅμα περιλάβει ἐντὸς τοῦ πλοίου του τό εἰρημένον φορτίον τῆς κριθῆς νά μετρήσῃ διὰ (δυσνόητη λέξις) εἰς τὸν φορτοτὴν του δύο χιλιάδες 2000 γρόσια τρεχούμενον ἀγορᾶς καὶ τὰ ὁποῖα ὑπόσχεται ὁ εἰρημένος φορτοτῆς ἅμα φθάσῃ εἰς τό μέρος τῆς ἐκφόρτωσης τό ρηθέν πλοῖον νά πληρώνη τὰ ἄνω εἰρημένα γρόσια 2000 πρὸ τῆς ἐκφορτώσεως τοῦ πλοίου καὶ μετὰ τὴν ἐκφόρτωσιν νά πληρώνεται ὁ ἄνω εἰρημένος ναῦλος· διὰ τοῦτο ἔγιναν ὅμοια συμφωνητικὰ δύο διὰ νά κρατῆ ἕκαστος τό ἓνα διὰ ἓν καὶ μόνον τέλος καὶ εἰς ἔνδειξι

Στάς 22 Αὐγούστου 1862

ὁ πλοίαρχος Μάρκος Ν. Βεντούρης.»

16. ΠΡΟΙΚΟΓΥΜΦΩΝΟ ΤΗΣ ΜΑΡΙΑΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ

«Τῷ χιλιοστῷ ὀκτακοσιοστῷ ἐξηκοστῷ τρίτῳ ἔτος Ἰανουαρίου 28 ἡμέραν Δευτέραν.

Εἰς δόξαν Χριστοῦ ἀμήν

Ὡρα καλή καὶ εὐλογημένη. Κύριε ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστέ καὶ Παναγία Δέσποινα καὶ Σωτῆρος Χριστοῦ Ἅγιοι Πάντες καὶ ἅγιοι Προκόπιοι ἢ εὐχή τῶν γονέων μας καὶ ἡ ἐδική μας.

Ἐγὼ ὁ σκευοφύλαξ καὶ ἡ πρεσβυτέρα μου προικίζομεν τῆς θυγατρὸς μας, μέ τὴν εὐχὴν μας, τὰ ὅσα προικία τῆς δίδομεν ὄνομα κατ' ὄνομα. Α'. Μίαν εἰκόνα τοὺς τρεῖς ἱεράρχας. Β'. Τὴν ἐκκλησίαν μου τῆς Σωτῆρος Χριστοῦ Μεταμόρφωσης μέ πᾶσα της δικαίωμα μέ τὴν παρατήρησιν νά γίνει παπᾶς (ἐνν. ὁ σύζυγός της).

Μέ τό προαύλιόν της ὅλο τό ὁποῖον εἶναι περιτειχισμέ-
νο, μέ τίς πεζοῦλες ὀλόγυρα ἕως τήν Παναγία, μέ τά
σκευή της. Περού εἰς διάστημα τρία ἔτη ἀπό σήμερον
ἐάν δέν γίνει παπαῶς, νά μένη πάλιν ἡ ἐκκλησία ἐδική
μου. Ἐάν ἱερωθεῖ εἰς αὐτό τό διάστημα τῆς προθε-
σμίας, νά λαμβάνη τά ἡμισυ δικαίωματα ἐνώσο ζῶμεν
ἐγώ καί ἡ παπαδιά μου. Γ'. Τήν οἰκίαν εἰς τήν θέσιν
Σωτήρα ἀνώγιον μέ κάθε του δικαίωμα Ἀνατολικά καί
Δυτικά ἀπό τό βόρειον μέρος ὅπου τό σπίτι εἶναι τοῦ
ἴδιου σπιτιοῦ ἀπό τό κάτω παράθυρον τῆς γωνιάς καί
κάτω τοῦ γαμβροῦ μου τοῦ Δημήτρη ἕως τήν γωνιά
τῆς Γαλαρίας πλησίον ὁ ἴδιος ἀπό κάτω ἐγώ ὁ ἴδιος.
Δ'. Τό ἀμπέλι εἰς τήν Μπονάντζα πλησίον Θεόδωρος
Μαμουνηῆς μέ τέσσερις συκές. Ε'. Τό χωράφι εἰς τάς
Δέκα, πλησίον Μάρκος Εὐθ. Βεντούρης. Ζ'. Εἰς τό
Ἀμόνι τό χωράφι νά γίνεται τέσσερα μερίδια καί νά
πέρνη τό ἕνα. Η'. Εἰς τήν Ἐπάνω Μεριά ἐσένα κλῆμα
χωράφι πλησίον Δ. Σαρ. Ράμφοσ. Θ'. Εἰς τό κλῆμα
νά περνᾷ καί αὐτός ὅσον ἔχουν καί τά ἄλλα παιδιά.
Περού νά κάμνη μίαν ἀρτοκλασίαν μέ πέντε καί τρία
κεράκια μικρά μέσα εἰς τόν ναόν τῆς Σωτῆρος Χριστοῦ
ἀσάλευτον εἰς τόν αἰῶνα τῶν τριῶν ἱεραρχῶν εἰς τίς 30
Ἰανουαρίου καί ὅ,τι ἄλλο χρειάζεται μία νοικοκυρά.

Ἐγώ ὁ σκευοφύλαξ Κυπριανός καί ἡ παπαδιά μου
στέργομεν τά ἄνωθεν.»

17. ΕΞΟΦΛΗCH ΔΑΝCΙΟΥ ΤΟΥ ΜΑΡΚΟΥ ΝΙΚ. ΒΕΝΤΟΥΡΗ

«Ἀριθ. 81 Ἐπιδοτήριον

Ἐν Κιμῶλω σήμερον τήν εἰκοστήν πρώτην Ὀκτωβρί-
ου τοῦ χιλιοστοῦ ὀκτακοσιοστοῦ ἐξηκοστοῦ τρίτου ἔτους,

ἡμέραν Δευτέραν πρό μεσημβρίας μεταβάς ὁ ὑποφαινό-
μενος δικαστικός κλητῆρ Ἀναστάσιος Σάρδης τῶν ἐν
Σύρω Πρωτοδικῶν διατελῶν τοιοῦτος παρά τῷ Εἰρηνο-
δικεῖω Κιμῶλου, μεταβάς λέγω κατά παραγγελίαν τοῦ
Μάρκου Νικολάου Βεντούρη, ναυτικοῦ, κατοίκου Κιμῶ-
λου, εἰς τὴν ἐνταῦθα οἰκίαν καὶ κατοικίαν τοῦ Γεωργίου
Ν. Σ. Λογοθέτου ἵνα ἐπιδώσω πρὸς αὐτόν τό ὑπ' ἀριθμ.
χίλια ὀκτακόσια τεσσαράκοντα τῆς τετάρτης ἐνεστῶτος
μηνός καὶ ἔτους ἔγγραφον παρακαταθήκης, συνταχθέν
ἐνώπιον τοῦ ἐνταῦθα συμβολαιογραφοῦντος Εἰρηνοδίκου
Ἡρακλέους Ἰωαννίδου, δι' οὗ ὁ Μάρκος Ν. Βεντούρης
προσκαλεῖ τόν Γεώργιον Ν. Σ. Λογοθέτην νά παραλάβῃ
τάς ὁποίας τοῦ ὀφείλει δυνάμει τοῦ ὑπ' ἀριθμόν χίλια
τεσσαράκοντα ὀκτώ καὶ ἀπό δέκα Ἰανουαρίου τοῦ χιλιο-
στοῦ ὀκτακοσιοστοῦ πεντηχοστοῦ ἐνάτου ἔτους δανειστι-
κοῦ συμβολαίου, συνταχθέντος ἐνώπιον τοῦ ἐνταῦθα
Συμβολαιογραφοῦντος πρώην Εἰρηνοδίκου Νικολάου
Ταταράκη δραχμάς ἑπτακοσίας μετὰ τῶν τόκων αὐτῶν
πρὸς μίαν τάς ἑκατόν κατά μῆνα, τάς ὁποίας δυνάμει τοῦ
ρηθέντος ἐγγράφου παρακαταθήκης ὡς καὶ τούς τόκους
των μέχρι τῆς τετάρτης ὀκτωβρίου τρεχ. μηνός καὶ ἔτους
παρεκατέθεσεν εἰς τό ἐνταῦθα Συμβολαιογραφεῖον καὶ
ἐξαιτεῖται ἵνα ἐξαλειφθῇ ἡ ὑποθήκη τῶν κτημάτων του,
ἢ ἐγγραφεῖσα εἰς τὰ βιβλία τῶν ὑποθηκῶν τοῦ Δήμου
Κιμῶλου δυνάμει τοῦ ρηθέντος ὑπ' ἀριθμ. χίλια τεσσα-
ράκοντα ὀκτώ καὶ ἀπό δέκα Ἰανουαρίου τοῦ χίλια ὀκτα-
κόσια πενήκοντα ἐννέα ἔτους δανειστικοῦ συμβολαίου,
παρακαταθέσας πρὸς τοῦτο τό τε κεφάλαιον τοῦ χρέους
του ὡς καὶ τούς τόκους αὐτοῦ εἰς τό ἐνταῦθα Συμβολαι-
ογραφεῖον τὴν τετάρτην ὀκτωβρίου τρέχοντος μηνός καὶ
ἔτους συγκείμενον ἐξ ἑνδεκα καὶ ἡμισείας λίρας Ἀγ-

γλίας, ἕξ ὀγδοήκοντα καὶ ἑνός ὀθωμανικῶν ταλήρων καὶ ἕκ δραχμῶν δύο καὶ ὀγδοήκοντα πέντε λεπτῶν ἕκ χαλκοῦ, μὴ εὐρών δέ αὐτόν εἰς τὴν οἰκίαν του καὶ εὐρών τὴν σύζυγόν του μ' εἶπεν ὅτι ὁ σύζυγός της διαμένει εἰς Σύρον· διό ἐπέδωκα πρὸς τὴν σύζυγόν του αὐτὴν τό ρηθέν ἔγγραφον παρακαταθήκης ἐπὶ παρουσία καὶ τῶν κάτωθι συνυπογεγραμμένων δύο μαρτύρων μὴ ἐξαιρουμένων ἀπὸ τόν νόμον κυρίων.

Ἐπὶ τούτῳ συνέταξα τό παρόν ἐπιδοτήριον τό ὅποῖον ἀνεγνώσθη καὶ ὑπογράφεται παρ' ἐμοῦ καὶ τῶν μαρτύρων τῆς συζύγου τοῦ Γ. Ν. Σ. Λογοθέτη ὁμολογησάσης ἄγνοιαν τοῦ γράφειν.

Οἱ μάρτυρες

Κ.....

Γεώργιος Ι. Ροῦσος

Ὁ Δικαστικός Κλητῆρ

Α. Σάρδης.»

18. ΔΙΟΡΙΣΜΟΣ ΠΛΗΡΕΞΟΥΣΙΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ

Ἄριθ. 714

«Ἐν Πειραιεῖ σήμερον τὴν πρώτην Μαΐου τοῦ χιλιοστοῦ ὀκτακοσιοστοῦ ἑβδομηκοστοῦ ἔτους ἡμέραν Σάββατον ἐν τῷ Γραφείῳ μου, ἀποθήκη Χρηματιστηρίου παρά τὴν πλατεῖαν Θεμιστοκλέους, ἐνώπιον ἐμοῦ τοῦ Συμβολαιογράφου Πειραιῶς Δημ. Ζ. Φωκᾶ, κατοίκου αὐτόθι καὶ τῶν μαρτύρων κ. Δημ. Ζ. Ζαμπέλη, κομωτοῦ, καὶ Ἰωάννου Ροῖλοῦ, ἐμποροῦπαλλήλου, κατοίκου Πειραιῶς, γνωστῶν μοι, πολιτῶν Ἑλλήνων, ἐνηλίκων, μὴ ὑπαγομένων εἰς οὐδεμίαν ἐξάίρεσιν, ἐνεφανίσθη ὅ, τε Παῦλος Μπελιβανάκης, κυβερνήτης, κάτοικος Σίφνου καὶ διαμένων προσωρινῶς ἐν Πειραιεῖ, περὶ τῆς ταυτότητος τοῦ ὁποίου, καθὼ ἀγνώστου μοι, μέ ἐβεβαίωσαν

οί γνωστοί μου, πολῖται Ἕλληνες, ἐνήλικες, εἰς οὐδεμίαν ἐξαίρεσιν ὑπαγόμενοι μάρτυρες Κοσ Στυλιανός Γεννάδης, ἐμπορομεσίτης, κάτοικος Πειραιῶς καί Νικολ. Δασκαλάκης, κυβερνήτης, κάτοικος Σίφνου καί ἐδήλωσεν, ὅτι διορίζει καί ἀποκαθιστᾶ πληρεξουσίους ἀντιπροσώπους του τούς κ. Μάρκον Βεδούρην, ἱερέα κάτοικον Πεταλιῶν καί Ἐμμανουήλ Μπελιβανάκον, ναυτικόν, κάτοικον Σίφνου, διαμένοντα εἰς Λαύριον, ὅπως ἐμφανισθῶσιν, εἴτε ἀμφότεροι ὁμοῦ, εἴτε ἰδία ἕκαστος, ἐνώπιον τῆς ἐν Πεταλίαις Λιμενικῆς Ἀρχῆς καί παραλάβωσι παρά τῆς ρηθείσης Λιμενικῆς Ἀρχῆς μίαν μικράν λέμβον του μετὰ δύο κόπων καί ἐνός μέρους σχοινίου δεκαπέντε ὡς ἔγγιστα πήχεων, ἅτινα ταῦτα εἶδη διεσώθησαν ἐκ τοῦ εἰς Πεταλίους ναυαγήσαντος πλοίου του βρατσέρας, ὀνομαζομένης Ἰουλίας καί οὔσης καταχωρημένης εἰς τό νηολόγιον τοῦ Λιμένος Πατρῶν καί ἅτινα ταῦτα εἶδη ἔμειναν αὐτόθι κατά τήν ἐποχὴν τοῦ ναυαγίου δίδει προσέτι τό δικαίωμα καί τήν εἰδικήν ἐντολήν εἰς τούς διαληφθέντας πληρεξουσίους ἀντιπροσώπους του ὅπως, εἴτε ὁμοῦ, εἴτε ἰδία ἕκαστος, πωλήσουν τήν τε λέμβον, τὰς κόπας καί σχοινίον εἰς οἵανδήποτε ἐγκρίνωσι τιμὴν καί ὑπογράψωσι τό συνταχθσόμενον τῆς ἀγοραπωλησίας συμβόλαιον καί παραλάβωσι τό τίμημα αὐτῶν. Ὑπόσχεται δέ νά παραδεχθῆ καί ἀναγνωρίσῃ ὁ εἰρημένος ἐντολεύς τὰς πράξεις τῶν διαληφθέντων πληρεξουσίων ἀντιπροσώπων του ὡς ἂν τὰς ἐνήργη αὐτός ὁ ἴδιος.

Πρὸς ἀπόδειξιν συνετάχθη τό παρόν ἀνεγνώσθη εὐκρινῶς ἐπὶ παρουσία τοῦ συμβαλλομένου καί τῶν μαρτύρων ὑπεγράφη παρ' αὐτῶν καί ἐμοῦ τοῦ Συμβολαιογράφου.

Οἱ Μάρτυρες
Ἰ. Ροῖλός
Ν. Γ. Δασκαλάκη
Δ. Μ. Ζαμπέλης

Ὁ Ἐντολεύς
Παῦλος Μπελιβάνος
Ὁ Συμβολαιογράφος
Δ. Ζ. Φωκᾶς

Διά τήν ἀκρίβειαν καί ἀντιγραφὴν
Ἐν Πειραιεῖ αὐθήμερόν
Ὁ Συμβολαιογράφος Πειραιῶς
(Τ.Σ.) Δ. Ζ. Φωκᾶς.»

19. METABIBACH OIKON. APAITHCΘWC ΠΡΟΣ ΤΟΝ
ΜΑΡΚΟ ΝΙΚ. ΒΕΝΤΟΥΡΗ

«Ἄριθ. 11866 Παραχωρητήριον

Ἐνεφανίσθησαν ἐνώπιον ἐμοῦ τοῦ συμβολαιογραφοῦντος Εἰρηνοδίκου Μήλου Μιχαήλ Ν. Καμπάνη, ἐδρεύοντος καί κατοικοῦντος ἐν Πλάκα τῆς Μήλου καί ἐνώπιον τῶν ἀκολούθως ἀναφερομένων μαρτύρων ὁ Γεώργιος Α. Ζερβουδάκης, ἔμπορος, κάτοικος Ἀδάμαντος, καί ὁ Μάρκος Νικολάου Βενδούρης, ἱερεὺς, κάτοικος Ἀθηνῶν καί διαμένων προσωρινῶς ἐνταῦθα, ἀμφοτέροι γνωστοί μου καί μὴ ἐξαιρετέοι, οἵτινες ἐζήτησαν τήν σύνταξιν τοῦ παρόντος δι' οὗ συνομολόγησαν τὰ ἐξῆς. Ὁ μὲν Γεώργιος Α. Ζερβουδάκης ὅτι ἔχει λαμβάνειν παρά τοῦ Πέτρου Κυπριανοῦ, ἀποβιώσαντος, δυνάμει τοῦ ὑπ' ἀριθμόν χίλια πενήκοντα τέσσερα τῆς δεκάτης Μαρτίου τοῦ ἔτους χίλια ὀκτακόσια πενήκοντα ὀκτώ ὁμολόγου, γενομένου ἐνώπιον τοῦ τότε συμβολαιογραφοῦντος Εἰρηνοδίκου Κιμῶλου Νικολάου Ταταράκη, κεφάλαιον ἐκ δραχμῶν πενήκοντα, ἀριθ. 50 καί τούς ἀπό τῆς ἐποχῆς ἐκείνης μέχρι σήμερον κα-

θυστερουμένους τόκους ἐκ δραχμῶν ἑκατὸν τεσσαράκο-
ντα ἑπτὰ, ἧτοι ἐν ὄλῳ δραχμᾶς ἑκατὸν ἑννεήκοντα
ἑπτὰ, ἀριθ. 197, ὡμολόγησαν ὅτι τὰς δραχμᾶς ταύτας
ἔλαβε σήμερον παρά τοῦ Μάρκου Νικολάου Βενδούρη
ἱερέως καί συνεπῶς παραχωρεῖ καί μεταβιβάζει πρὸς
αὐτόν τὴν ἀπαίτησίν του ταύτην ἐκ δραχμῶν ἑκατὸν
ἑννεήκοντα ἑπτὰ μεθ' ὄλων τῶν ὑποθηκικῶν δικαιο-
μάτων ὅπως ὁ εἰρημένος Βενδούρης εἰσπράξῃ τὰς δραχ-
μᾶς ταύτας καί τούς μέχρις ἐξοφλήσεως τόκους αὐτῶν
ἀπὸ τούς κληρονόμους τοῦ ἀποβιώσαντος ὀφειλέτου
Πέτρου Κυπριανοῦ καί ὄλων τῶν νομίμων μέσων πρὸς
ὄφελός του. Ὁ δὲ ἐκδοχεύς Μάρκος Ν. Βενδούρης ἱε-
ρεύς ἐδήλωσαν ὅτι ἀπεδέχθη εὐχαρίστως τὴν παραχώ-
ρησιν τῆς εἰρημένης ἀπαιτήσεως, ὅτι πρὸς ἀπόκτησιν
ταύτης ἐπλήρωσε πρὸς τὸν ἐκχωρητὴν τό τίμημα αὐτῆς
ἐκ δραχμῶν ἑκατὸν ἑννεήκοντα ἑπτὰ καί ὅτι παρέλαβε
τούς τίτλους ἐφ' ὧν αὕτη στηρίζεται. Πρὸς πίστωσιν
τούτων καί κατ' αἴτησιν τῶν συμβαλλομένων συνετά-
χθη τό παρόν ἐν Μήλῳ καί ἐν τῷ καταστήματι τοῦ
Εἰρηνοδικείου Μήλου (οἰκία Ἑλένης χήρας Μ. Τατα-
ράκη) ἔνθα ὑπάρχει τό συμβολαιογραφεῖον μου, σήμε-
ρον τὴν εἰκοστήν ἐβδόμην Νοεμβρίου τοῦ χιλιοστοῦ
ὀκτακοσιοστοῦ ὀγδοηκοστοῦ δευτέρου ἔτους, ἡμέραν
Σάββατον, ὅπερ ἀναγνωσθὲν εὐκρινῶς καί μεγαλοφώ-
νως εἰς ἐπήκων τῶν συμβαλλομένων καί τῶν παρό-
ντων μαρτύρων, γνωστῶν μου πολιτῶν Ἑλλήνων μὴ
ἐξαιρετέων, τῶν Ἀναστασίου Κοκκινιάδου, δημοσίου
ὑπαλλήλου καί Νικολάου Χατζῆ Ἀνδρέου, κτηματίου,
κατοίκων Μήλου, ὑπεγράφη παρ' ὄλων καί ἡμῶν ὡς
ἔπεται:

Οἱ Συμβαλλόμενοι
Γεώργιος Α. Ζερβουδάκης
Μάρκος Ν. Βεντούρης, ἱερεὺς

Οἱ μάρτυρες
Ν. Χ. Ἀνδρέου
Α. Κοκκινιάδης

Ὁ Συμβολαιογραφῶν Εἰρηνοδίκης
(Τ.Σ.) Μ. Καμπάνης

Ἄκριβές Ἀντίγραφον
Μῆλος αὐθμερόν
Ὁ Συμβολ. Εἰρηνοδίκης
(Τ.Σ.) Μ. Καμπάνης»

Μετεγράφη ἐν τοῖς Βιβλίοις τῶν Μεταγραφῶν τοῦ Δήμου Κιμῶλου, ἐν τῷ τόμῳ ἑνδεκάτῳ, ὑπ' αὐξοῦντα ἀριθ. 803 σήμερον τὴν εἰκοστὴν τετάρτην Μαρτίου τοῦ χιλιοστοῦ ἑνεακοσιοστοῦ ὀγδοηκοστοῦ τετάρτου ἔτους.

Ὁ φύλαξ τῶν Μεταγραφῶν
Ὁ παρεδρεύων Γραμματεὺς
Τ.Σ. (ὑπογραφή)

20. ΔΙΟΡΙΣΜΟΣ ΣΕ ΘΕΣΗ ΕΦΗΜΕΡΙΟΥ ΤΟΥ Μ. ΒΕΝΤΟΥΡΗ

«Ἀριθ. Πρωτ. 3405 Βασιλεῖον τῆς Ἑλλάδος
Διεκπ. 1576 Ὁ Μητροπολίτης Ἀθηνῶν

Ἐν Ἀθήναις
τὴν 27 Μαΐου 1866 Πρὸς τὸν εὐλαβέστατον πρεσβύ-
τερον Μάρκον Βεντούρη.

Τῇ αἰτήσει τῶν ἐκκλησιαστικῶν συμβούλων τοῦ ἑνο-
ριακοῦ ἱεροῦ ναοῦ «Ὁ Ἅγιος Φίλιππος», σέ διορίζομεν
δεύτερον ἐφημέριον ἐν τῇ ἐνορία ταύτῃ καί σέ προσκα-
λοῦμεν νά ἐπιληφθῆς ἀμέσως τῶν καθηκόντων σου, ἃ
ὀφείλεις νά ἐκπληρώσῃς μετὰ προθυμίας καί ἐπιμελεί-

ας, διάγων ἱεροπρεπῶς καὶ ἐν ὁμονοίᾳ καὶ ἀδελφικῇ ἀγάπῃ μετὰ τοῦ ἄλλου ἐφημερίου καὶ τῶν χριστιανῶν, ἵνα ἡ τοῦ Θεοῦ χάρις εἴῃ μετὰ σοῦ.

(Τ.Σ.) † ὁ Ἀθηνῶν Θεόφιλος»

21. ΜΕΤΑΘΕΣΗ ΤΟΥ ΕΦΗΜΕΡΙΟΥ ΜΑΡΚΟΥ ΒΕΝΤΟΥΡΗ

«Ἀριθ. Πρωτ. 3504 Βασιλείον τῆς Ἑλλάδος
Διεκ. 1636 Ὁ Μητροπολίτης Ἀθηνῶν
Ἐν Ἀθήναις
τῇ 8 Ἰουλίου 1866

Πρὸς τὸν πρεσβύτερον Μάρκον Βεντούρη ἐφημέριον τοῦ Ἁγίου Φιλίππου.

Σέ μεταθέτομεν ἐκ τῆς ἐνορίας τοῦ Ἁγίου Φιλίππου ἐνθα ἐφημερεύεις εἰς τὴν τῶν Ταξιαρχῶν τῆς Ἑρμαϊκῆς ὁδοῦ, ἀντὶ τοῦ πρεσβυτέρου Ἀργυρίου Ἀθανασίου μετατιθεμένου εἰς τὴν θέσιν σου καὶ σέ προσκαλοῦμεν νά μεταβῆς ἐκεῖ καὶ ἐπιληφθῆς μετὰ ζήλου καὶ ἐπιμελείας τῶν καθηκόντων σου, ὀφείλεις δέ διάγων ἱεροπρεπῶς καὶ ἐν ὁμονοίᾳ καὶ ἀδελφικῇ ἀγάπῃ μετὰ τοῦ ἐτέρου ἐφημερίου καὶ τῶν χριστιανῶν αὐτῆς.

(Τ.Σ.) † ὁ Ἀθηνῶν Θεόφιλος»

22. ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ ΤΟΥ ΑΘΗΝΩΝ ΠΡΟΣ Μ. ΒΕΝΤΟΥΡΗΝ

«Ἀριθ. Πρωτ. 3986 Βασιλείον τῆς Ἑλλάδος
Διεκπ. 1979 Ὁ Μητροπολίτης Ἀθηνῶν
Ἀθήνησι 22 Μαρτίου 1867

Πρὸς τὸν ἐφημέριον τῶν Ταξιαρχῶν τῆς Ἑρμαϊκῆς ὁδοῦ Μάρκον.

Προσκαλεῖσαι αὐριον μετὰ τήν θείαν ἱερουργίαν νά παρουσιασθῆς ἐνώπιον ἡμῶν ἵνα ἐρωτηθῆς περί τινος ὑποθέσεως.

(Τ.Σ.) † ὁ Ἀθηνῶν Θεόφιλος»

23. ΝΕΑ ΜΕΤΑΘΕΧΗ ΤΟΥ ΕΦΗΜ. ΜΑΡΚΟΥ Ν. ΒΕΝΤΟΥΡΗ

«Ἀριθ. Πρ. 4465

Διεκπ. 2325

Ἀθήνησι

τὴν 14 10βρίου 1867

Βασιλείον τῆς Ἑλλάδος

Ὁ Μητροπολίτης Ἀθηνῶν

Πρὸς τόν εὐλαβέστατον πρεσβύτερον Μάρκον Βεντούρη

Ἐν τῷ κανονικῷ ἡμῶν δικαιώματι μεταθέτομεν καὶ διορίζομεν σε διὰ τοῦ παρόντος τακτικόν ἐφημέριον τοῦ ἐνοριακοῦ ναοῦ τῶν Ἀγίων Ἀποστόλων, ἀντί τοῦ Σ. Μπινιάρη, μετατεθέντος. Διό προσκαλεῖσαι ἵνα ἀμέσως ἀναλάβῃς τὰ καθήκοντά σου, εὐελπιζόμενοι ὅτι κακεῖ δεῖξεις τὴν αὐτὴν ἱεροπρεπῆ πρὸς πάντας διαγωγὴν, ὅπως καὶ ἡ τοῦ Κυρίου χάρις εἴῃ μετὰ σοῦ.

(Τ.Σ.) † ὁ Ἀθηνῶν Θεόφιλος.»

24. ΚΑΙ ΑΛΛΗ ΜΕΤΑΘΕΧΗ ΤΟΥ ΕΦΗΜ. ΜΑΡΚΟΥ ΒΕΝΤΟΥΡΗ

«Ἀριθ. πρωτ. 4788

Διεκπ. 2549

Ἐν Ἀθήναις τὴν 6 Μαΐου

1868

Βασιλείον τῆς Ἑλλάδος

Ὁ Μητροπολίτης Ἀθηνῶν

Πρὸς τόν εὐλαβέστατον πρεσβύτερον Μάρκον Βεντούρη ἐφημέριον τῶν Ταξιαρχῶν τῆς Ἑρμαικῆς ὁδοῦ.

Τοῦ πρεσβυτέρου Σπυρίδωνος Μπινιάρη, ἐφημερίου μέχρι τοῦδε εἰς τὸν ἐνταῦθα ἐνοριακὸν ναὸν τῶν Ἁγίων Ἀποστόλων μετατεθέντος εἰς τὴν ἐνορίαν τῶν Παμμεγίστων Ταξιαρχῶν κατὰ τὴν Ἑρμαιϊκὴν ὁδὸν διὰ τοῦ ὑπὸ τὴν σημερινὴν ἡμερομηνίαν ὑπ' ἀριθμ. 4648 ἡμετέρου ἐγγράφου, μετατίθεσαι ἐκεῖσε ἢ αἰδεσιμότητά σου εἰς ἀντικατάστασιν ἐκείνου εἰς τοὺς Ἁγίους Ἀποστόλους καὶ σέ προσκαλοῦμαι ἴν' ἀμέσως μεταβῆς τῇ ἐπιδείξει τοῖς τε ἐπιτρόποις, καὶ ἐνορίταις καὶ τῷ συναδέλφῳ σου ἐκεῖσε Ἑμμανουὴλ Κανακάκη τό παρόν ἡμέτερον ἔγγραφο, ἐπιληφθῆς τῶν ἐνοριακῶν σου καθηκόντων καὶ διάγης ἐν εἰρήνῃ καὶ ὁμονοίᾳ μετὰ τοῦ συναδέλφου σου καὶ συμπεριφορά ἀξία τοῦ ἐπαγγέλματός σου.

(Τ.Σ.) † ὁ Ἀθηνῶν Θεόφιλος»

25. ΚΑΙ ΝΕΑ ΜΕΤΑΘΕΣΗ ΤΟΥ ΕΦΗΜ. Μ. ΒΕΝΤΟΥΡΗ

«Ἀριθ. Πρωτ. 1871 Βασιλείον τῆς Ἑλλάδος
 Διεκπ. 2623 Ὁ Μητροπολίτης Ἀθηνῶν
 Ἐν Ἀθήναις τῆν
 7 Ἰουνίου 1868

Πρὸς τὸν πρεσβύτερον Μάρκον Βεντούρη, ἐφημέριον τῶν Ἁγίων Ἀποστόλων.

Ἐκ τῆς ἐν ἡ ἐφημερεύεις ἐνορίας σέ μεταθέτομεν εἰς ἣν καὶ πρότερον διετέλεις, τῶν Ταξιαρχῶν τῆς Ἑρμαιϊκῆς ὁδοῦ καὶ σέ προσκαλοῦμεν νά μεταβῆς εἰς τὴν νέαν ἐνορίαν σου ταύτην καὶ ἐπιληφθῆς τῶν καθηκόντων σου, ἃ ἐκπληρώσεις ἀκριβῶς, διάγοντος ἱεροπρεπῶς καὶ ἐν ὁμονοίᾳ, εἰρήνῃ καὶ ἀδελφικῇ ἀγάπῃ μετὰ τοῦ συνεφημερίου σου.

(Τ.Σ.) † ὁ Ἀθηνῶν Θεόφιλος.»

26. ΧΟΡΗΓΗΣΗ ΑΔΕΙΑΣ ΣΤΟΝ ΙΕΡΕΑ Μ. ΒΕΝΤΟΥΡΗ
ΝΑ ΜΕΤΑΒΕΙ ΣΤΟΥΣ ΠΕΤΑΛΙΟΥΣ

«'Αριθ. 287 Βασίλειον τῆς Ἑλλάδος
 Ἡ Ἐπισκοπικὴ Ἐπιτροπὴ
 τῆς Μητροπόλεως Ἀθηνῶν.

Ἐπιτρέπεται εἰς τόν Αἰδεσιμώτατον Μάρκον Ν. Βεντούρη, ἐφημέριον τῶν Ταξιαρχῶν παρά τῇ Ἑρμαϊκῇ ὁδῶ, ἐτῶν 54, ν' ἀπέλθῃ εἰς Πεταλιούς.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 9 Μαρτίου 1874
(Τ.Σ.) Ἡ Ἐπιτροπὴ
Ν. Μούρτζινος, οἰκονόμος.»

27. ΕΠΙΣΤΡΟΦΗ ΙΕΡΑΤ. ΕΓΓΡΑΦΩΝ ΣΤΟΝ Μ. ΒΕΝΤΟΥΡΗ

«Βασίλειον τῆς Ἑλλάδος
Ἐπισκοπικός Ἐπίτροπος Καρύστου

Πρός

τούς Αἰδεσιμώτατον κύριον Μάρκον Ν. Βεντούρη
καί ἀξιότιμον κύριον Χ. Χέλμην.

Ἐγκλείστως σᾶς στέλλομεν τό ὑπ' ἀριθμ. 1856 ἔγγραφον τῆς χειροτονίας καί τό ὑπ' ἀριθμ. 131 ἔγγραφον τοῦ ἐξομολογεῖν, ἅτινα εἶχετε στείλει πρὸς τόν Σ. ἐπίσκοπον Καυστίας διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθμ. 51 τῆς 23 Ἀπριλίου ἐ.ἔ. ἐγγράφου σας καί τά ὁποῖα μᾶς ἔπεμψεν ὁ ἐπίσκοπος διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθμ. 35 καί ἀπό 5 Μαΐου τ.ἔ. ὅπως σᾶς ἀποστείλωμεν αὐτά καί σᾶς πληροφορήσομεν ἐξ ὀνόματός του ὅτι χορηγεῖ εἰς τόν ἱερέα πλήρη τήν

ἄδειαν τοῦ ἱεροπράττειν ὡς καί τήν ἄδειαν τοῦ νά μετέρχεται τό πνευματικόν λειτούργημα.

Ἐν Καρύστῳ τήν 9 Μαΐου 1874

Ὁ ἐπισκοπικός ἐπίτροπος

(Τ.Σ.) Παπαῦ-Ἀθανάσιος Παπαχατζῆς, οἰκονόμος.»

28. ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗ ΥΠΕΡ Μ. Ν. ΒΕΝΤΟΥΡΗ

« Ἄριθ. 63

Πιστοποιῶ ὅτι ὁ κομιστής τῆς παρούσης Μάρκος Ν. Βεντούρης, ἱερεὺς τοῦ Β(ασιλικοῦ) κτήματος τῶν Πεταλίων νήσων ἐπανέρχεται εἰς τοὺς Πεταλίους διὰ τῆς Ραφίνας χάριν ὑποθέσεών του.

Πεταλιόι τήν 4 Νοεμβρίου 1874

Ὁ Ἐπιστάτης τῶν Β. Πεταλ. Νήσων

(Τ.Σ.) Χ. Χέλμης.»

29. «ΑΠΟΛΥΣΗ» ΤΟΥ ΕΦΗΜΕΡΙΟΥ Μ. Ν. ΒΕΝΤΟΥΡΗ

« Ἐδεσιμότατε

Ἐλαβον τήν ἐπιστολήν σου καί ἶδον πράγματι ὅτι δέν ἔχεις ἄδικον νά ζητεῖς ἀποζημίωσιν, μέ τήν παρατήρησιν ὅμως ὅτι δέν ἐξήγησες καθαρά πότε δέν ἔχεις ἄδικον, κρύπτεις τήν ἀλήθειαν ἐν ᾧ ὡς ἱερεὺς δέν ἔπρεπε νά κρύπτεις αὐτήν. Ἀποζημίωσιν ἔχεις δίκαιον νά ζητεῖς τότε, ὅταν τό Β(ασιλικόν) κτήμα σέ ἀπολύει ἄνευ αἰτίας. Ἄλλ' ὡς ἔμαθον, ὅστις παραβείς τάς διαταγὰς τοῦ Ἐπιστάτου, δέν ὑπόκειται εἰς οὐδεμίαν ἀποζημίωσιν τό Β. κτήμα, κατά συνέπειαν σᾶς λέγω, ἂν δέν ὑπακούσεται εἰς ὅτι προφορικῶς σᾶς εἶπον, εἰς τό τέλος τοῦ

τρεχ. μηνός τό Β. κτήμα σᾶς ἀπολύει, εἰς τό νά εἴσθε
ἐφημέριος τοῦ Ναοῦ τῶν Β. Πεταλίων Νήσων.

Πεταλιοί τήν 10 Μαΐου 1876

Ὁ ἐπιστάτης τῶν Β. Πεταλίων Νήσων
Χ. Χέλμης.»

30. «ΕΠΑΝΑΔΙΟΡΙΣΜΟΣ» Μ. Ν. ΒΕΝΤΟΥΡΗ

«Πρός τόν πρόην ἱερέα τῶν Β. Πεταλίων Νήσων
Μάρκον Ν. Βεντούρην.

Δυνάμει τῆς ὑπ' ἀριθμ. 154 Διαταγῆς τοῦ Ἐπιμελη-
τοῦ τῆς Β. Χορηγίας κυρίου Α. Καλίνσκη σᾶς ἐπαναφέ-
ρω εἰς τήν θέσιν εἰς ἣν εἶσθαι πρότερον μέ ὄλα τά πρόην
δικαιώματά σας.

Ἐν Πεταλίαις Νήσοις τήν 30 Νοεμβρίου 1876

Ὁ Ἐπιστάτης τῶν Β. Πεταλίων Νήσων
(Τ.Σ.) Χ. Χέλμης.»

31. ΑΝΑΘΕΣΗ «ΕΡΓΑΓΙΑΣ» ΣΤΟΝ Μ. Ν. ΒΕΝΤΟΥΡΗ

«Ἐνδεσιμότητα

Κατά τά μέσα τοῦ παρελθόντος σᾶς εἰδοποίησα προ-
φορικῶς ὅτι μοῦ ἔγραψεν ἡ προϊσταμένη μου ἀρχή νά
ἀπολύσω τήν ἐκκλησάρισα ἐκ τῆς ὑπηρεσίας τοῦ Β. να-
οῦ καί νά ἀναγγεῖλω εἰς ὑμᾶς ὅτι ἡ καθαριώτης τῆς
ἐκκλησίας ἀνατίθετε εἰς τήν ἐνδεσιμότη σας προσθέτο-
ντας 10 δραχ. κατά μῆνα περιπλαῖον παρ' ὅτι λαμβά-
νετε. Χθές μοῦ εἶπατε, τό τοιοῦτον τό θέλετε ἐγγράφως
ἐπειδή καί ὑποθέ(τε)ται ὅτι τό κάμνω ἐγώ, ὥστε ἦνα-

γκάσθην νά σᾶς ἀπαλάξω ἀπό τήν ὑποψίαν καί σᾶς
εἰδοποιῶ σήμερον ἐπισήμως καί πᾶν ὅτι ἔχετε νά μου
εἰπῆτε παρακαλῶ νά εἶναι ἐγγράφως.

Πεταλιοί τήν 15 Ἰανουαρίου 1877

Ὁ Ἐπιστάτης τῶν Β. Πεταλίων Νήσων

(Τ.Σ.) Χ. Χέλμης»

32. ΔΙΟΡΙΣΜΟΣ ΤΟΥ Μ. Ν. ΒΕΝΤΟΥΡΗ ΣΤΗΝ ΑΘΗΝΑ

«Ἄριθ. Πρωτ. 3007
Διεκ. 69

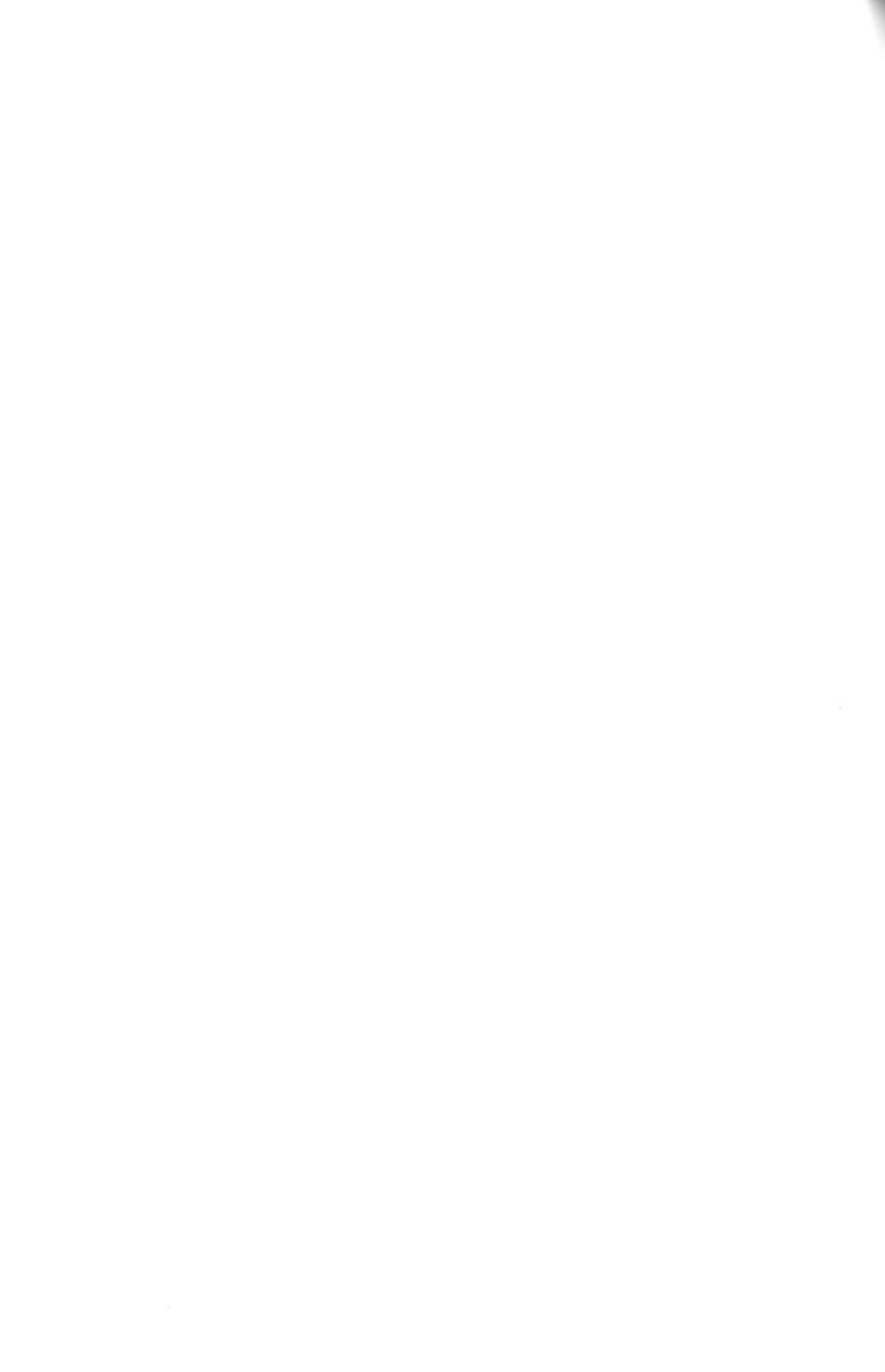
Βασιλείον τῆς Ἑλλάδος
Ὁ Μητροπολίτης Ἀθηνῶν

Πρός τόν αἰδεσιμώτατον Μάρκον Ν. Βεντούρη.

Ἐπειδή ἡ ἐνορία τῶν Ταξιαρχῶν (Τράϊμπαρ) ἔχει
ἀνάγκην καί τρίτου ἱερέως, σέ διορίζομεν προσωρινῶς ἐν
αὐτῇ ἐφημέριον καί σέ παραινοῦμαι ὅπως μετά ζήλου καί
προθυμίας ἐκπληροῖς τά ἱερατικά καθήκοντά σου καί ἐν
ὁμονοίᾳ καί ἀδελφικῇ ἀγάπῃ διάγης μετά τῶν συνεφημε-
ρίων σου. Ὅφείλεις δέ νά ἀνακοινώσης τόν διορισμόν
σου τοῖς συνεφημερίοις σου καί ἐπιτρόποις τῆς εἰρημένης
ἐνορίας πρός γνῶσιν αὐτῶν.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 21 Μαρτίου 1878

(Τ.Σ.) † ὁ Ἀθηνῶν Προκόπιος.»

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΠΑΝΟΜΟΙΟΤΥΠΩΝ

ης ημερας κεινου υπηκοοτητα ημενς υπηκοοτα ηι ανακειμενς
 ταυτη υποχρεωθη ταυτη ης εδωκεν μεν διαδοχικω ηη θα
 βασιλι ηι ομη ημενς μερηνς ης κορυφην ε λειψης
 εσοφης ηι ημενς ητοιμ κεινη συγγνωμη = χορηγησικωσ ηρωσθη. ηη ηη
 ημενς κεινη συγγνωμη

1820 ημενς: 3. Κορυφη

= οδωσθη ηη ομη ημενς

= οδωσθη ηη ομη ημενς

=

=

=

=

Ημενς ηη ομη ημενς ηη ομη ημενς
 ηη ομη ημενς ηη ομη ημενς

ηη ομη ημενς ηη ομη ημενς
 ηη ομη ημενς ηη ομη ημενς

Πανομοίωτυπο τής δεύτερης σελίδος του έγγραφου 6

ΣΤΟΙΧΕΙΑ
 ΑΡΙΘΜΗΤΙΚΗΣ ΤΕ ΚΑΙ ΑΛΓΕΒΡΑΣ
 ΣΤΙΓΓΡΑΦΕΝΤΑ ΜΕΝ ΓΑΛΛΙΣΤΙ
 ΠΑΡΑ
 ΤΟΥ ΑΒΒΑ ΔΕΛΑ—ΚΑΙΓΛΛΕ:

Μετὰ δὲ (μεταφρασθέντα ταῦτα εἰς τὴν ἡβ' Ῥωμαίων
 διάλεκτον) ὁ ἐμ' Γαργοφιλοσόφοις Σπυρίδωμ Ἀσάρης
 Κεφαλλῶ εἰς τὴν καθωμιλημενῶν ἀπλοελληνικῶν
 μετινέγκατο : καὶ τελευτάωμ ἐκ ταύτης
 εἰς τὴν Ἑλληνίδαν μεθηνμωδύσατο
 ΙΩΝΑΣ ΙΕΡΟΜΟΝΑΧΟΣ Ὁ ΣΠΑΡΜΙΩΤΗΣ.

Νυνὶ πρώτοι τύποι ἐκδίδεται, μὲ πολλῆς προσοχῆς, εἰς χάριν τῶν
 Ἑλληνικῶν Φροντιστικῶν, ἀγαθήμασι τῶ ἀπὸ Ἱερομονάχου.

αΨϛ'. ΕΝΕΤΙΗΣΙΝ, 1797.

Παρά Νικολάω Γλυκῆ τῷ ἐξ Ἰωαννίνων.
 CON LICENZA DE' SUPERIORI.

Πανομοίωτοπο τῆς πρώτης σελίδος τοῦ βιβλίου ἀριθμητικῆς τοῦ
 Μάρκου Βεντούρη

April 7/5

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Ο ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΩΝ ΚΑΤΤΙΚΩΝ ΥΠΟΥΡΓΩΣ.

Λαθόντες υπ' όντων τῶν ἀπὸ τῆς ἀπὸ *Μάρκου Βεντούρη* 1856 υπ' ἀριθ. *199* - ἀναφοράς τοῦ Διευθυντοῦ *Ζωολογίας*, παρὸς τὴν ἀπὸ τῆς ἀπὸ *Μάρκου Βεντούρη* εἰς τὸ Ὑπουργεῖον ἐγγράφον, περὶ τοῦ *Ζωολογίου* *Βεντούρη* ἐκ *Κιτίου* αἰτούντες τὴν ἀδίκαν νὰ μετέχεται τὸν πλοίαρχον, καὶ πληροφορομένης ἐξ αὐτῶν, ὅτι ἡ αἰτὴν τὴν ἀδίκαν ταύτην εἶναι ὑψηλῆς τῆς Α. Μ. τοῦ Βασιλέως τῆς Ἑλλάδος, καὶ ἔχει τὰ χαρακτηριστικὰ τὰ ἴσα ἀπαιτούν τὰ ἄρθρα α' καὶ β' τῆν ἀπὸ 15 Δεκεμβρίου 1836 καὶ 18 Ὀκτωβρίου 1852 Β. Διαταγμάτων περὶ ἑμπορικῆς ναυτιλίας, σύμφωνα καὶ μὴ τὴν γνωμοδότησιν τῆς ἐξεταστικῆς ἐπιτροπῆς, καὶ κατὰ τὴν ἀπὸ τῆς ἀπὸ *Μάρκου Βεντούρη* 1856 υπ' ἀριθ. *1197* - Β. ἀπόρασι, δίδομεν τὴν παρὸν δίπλωμα πλοίαρχου εἰς τὸν εἰρημένον *Μάρκου Βεντούρη* ἀναδειχθέντα ἰκανὸν εἰς τὴν θεωρητικὴν καὶ πρακτικὴν ναυτιλίαν, ὅσα νὰ γνωρίζεται τοῦ λοιποῦ ἐκ τούτου.

Ἐβδόμη ἐκ Ἀθήνας, τὴν *10 Ἀπριλίου* 1856
 Ὁ Ὑπουργός

Ἐπισημὸν ἐκ *Μάρκου Βεντούρη*
 τὴν *7* - Ἰαννουαρίου 1856

Ἀναγράφεται ἐπὶ τῆς ἀπὸ *Μάρκου Βεντούρη*
 Ἐκφυγῆς ἐκ *Μάρκου Βεντούρη*
 τὴν *11* - Σεπτεμβρίου 1856
 Ὁ Ὑπουργός

Ἐπίσης τὸ ἐκείνην ἔργον εἶναι δέον κατὰ τὸ ἄρθρον 29 τοῦ περί ἀπονομῆς τῆς ἑμπορικῆς ναυτιλίας Β. Διατάγματος.

Ἐν Ἀθήραις τὴν *9* - Σεπτεμβρίου 1856

Πανομοίωτυπο τοῦ διπλώματος πλοίαρχου τοῦ Μάρκου Βεντούρη

